

*Uchwała nr XXIV/379/16
Rady Miasta Piły
z dnia 27 września 2016 roku*

STRATEGIA ROZWOJU MIASTA PIŁY DO 2035 ROKU

Instytut Badawczy IPC Spółka z o.o.

LIPIEC 2016

Spis treści

Wstęp.....	2
1. Metodologia prac nad Strategią.....	3
2. Wizja, misja i kierunki rozwoju Piły do 2035 roku.....	5
3. Obszary interwencji istotne dla rozwoju miasta, w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym	10
4. Cele strategiczne i operacyjne.....	16
5. Projekty inwestycyjne i organizacyjne służące osiągnięciu celów rozwojowych.....	24
6. Hierarchia realizacji projektów.....	25
7. Karty realizacji projektów.....	34
8. System realizacji Strategii.....	61
8.1 Wdrażanie.....	61
8.2 Monitoring.....	61
8.3 Ewaluacja.....	68
8.4 Aktualizacja.....	68
8.5 Promocja.....	68
8.6 Finansowanie.....	69
9. Analiza spójności Strategii z innymi dokumentami strategicznymi.....	70
10. Partycypacja społeczna.....	104
11. Załączniki.....	105
Załącznik nr 1. Program rozwoju miasta Piły do 2020 roku.....	105
Załącznik nr 2. Prognoza oddziaływania na środowisko.....	106

Wstęp

Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku jest najważniejszym dokumentem strategicznym miasta, wskazującym kierunki rozwoju w dłuższej perspektywie czasowej. Poprzednio obowiązująca *Strategia rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015* została opracowana w latach 2003 – 2004 (Uchwała Nr XXV/291/04 Rady Miasta Piły z dnia 28 września 2004 roku). W 2009 roku dokument został poddany modyfikacji (Uchwała Nr XLI/485/09 z dnia 24 listopada 2009 r.). W 2015 roku zakończył się horyzont czasowy przyjęty dla Strategii. Konieczne było zweryfikowanie wizji i misji rozwoju miasta. Zmieniły się uwarunkowania gospodarcze i społeczne rozwoju Piły oraz potrzeby społeczności lokalnej. Również perspektywa finansowa Unii Europejskiej na lata 2014-2020 stworzyła nowe warunki prowadzenia polityki miejskiej i finansowania rozwoju miasta środkami zewnętrznymi.

Strategię opracowali eksperci z Instytutu Badawczego IPC Sp. z o.o. z Wrocławia, przy udziale i współpracy samorządu miasta Piły oraz aktywnym udziale lokalnej społeczności.

Pracę nad tworzeniem części strategicznej rozpoczęto od sformułowania wizji rozwoju. Następnie zostały określone cele strategiczne, operacyjne oraz zadania. W kolejnych rozdziałach przedstawiono rekomendacje wdrażania Strategii – zawierające najważniejsze wnioski dotyczące budowy systemu wdrażania.

Proces formułowania Strategii, w tym określenia obszarów priorytetowych, celów, działań, wskaźników i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację oparty został na zasadach partnerstwa lokalnego – podczas konsultacji społecznych np. w formule warsztatów. Zapewniono udział mieszkańców oraz przedstawicieli wielu obszarów z życia społecznego, gospodarczego, politycznego w tym: przedsiębiorców, przedstawicieli nauki, kultury, edukacji, instytucji rynku pracy, samorządów innych szczebli, służb porządkowych i ratowniczych, operatorów mediów, przewoźników, organizacji pozarządowych.

Strategię opracowano na okres dwudziestoletni tj. do roku 2035. Zgodnie z wymaganiami ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2016 r. poz. 383) odnośnie spójności tworzonych dokumentów i polityk rozwojowych szczebla lokalnego z politykami rozwoju kraju, z dokumentu *Strategii rozwoju miasta Piły do roku 2035* wyodrębniono *Program rozwoju miasta Piły do 2020 roku*.

Dokument opracowano z uwzględnieniem zasad zgodności programowej z podstawowymi dokumentami krajowymi, regionalnymi i lokalnymi. Dla dokumentu Strategii opracowano *Prognozę oddziaływania na środowisko*. Sposób opracowania Strategii ma zapewnić wysoką jakość oraz powodzenie realizacji zapisów dokumentu.

1. Metodologia prac nad Strategią

Budowa planu strategicznego wymaga szeregu działań współzależnych, z których część występuje w pewnej ustalonej kolejności (fazy, kroki), inna część zaś równolegle, co w sumie przedstawić można w postaci nurtów kształtowania planu.

Jednym z najważniejszych jest **nurt formułowania celów**, realizowany równolegle do szeregu innych kroków procedury, przy **decydującej roli społeczności lokalnej**. Jego początkiem jest uświadomienie sobie celów – wartości ważnych dla społeczności danego obszaru. Dla określenia tych celów-wartości pomocne jest rozpoznanie niezaspokojonych potrzeb i kluczowych problemów oraz **sformułowanie społecznej wizji przyszłości**.

Prace nad opracowaniem strategii poprzedziło przygotowanie *Diagnozy strategicznej miasta Piły*. *Diagnoza strategiczna miasta Piły* została wykonana w oparciu o metodę *desk research*, tj. analizę danych zastanych. Analiza danych zastanych pozwoliła na zebranie szerokiego spectrum informacji nt. miasta Piły. Dane te stanowiły podstawę do dalszych pogłębionych analiz w trakcie kolejnych prac związanych z tworzeniem strategii. W przygotowaniu diagnozy wykorzystano korpus danych, informacji oraz wiadomości pochodzących z różnych źródeł: głównie statystyki publicznej Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych), a także Urzędu Statystycznego w Poznaniu, dokumenty strategiczne i operacyjne miasta Piły, opracowania Powiatowego Urzędu Pracy w Pile, Starostwa Powiatowego w Pile, wykorzystano informacje zawarte na stronie internetowej miasta Piła (oraz innych jednostek i podmiotów), a także inne dostępne materiały.

Pracom diagnostycznym towarzyszyły badania sondażowe przeprowadzane za pomocą wywiadów telefonicznych (CATI – CoPUter Assisted Telephone Interview) oraz wywiady eksperckie.

W ramach przeprowadzanej diagnozy opracowano *Raport z ewaluacji Strategii rozwoju miasta Piły na lata 2005 – 2015*, w którym wykorzystano między innymi informacje sprawozdawcze jednostek i spółek miejskich, oraz informacje podmiotów z terenu miasta Piły uczestniczących w realizacji Strategii.

Diagnoza prospektywna pozwoliła dokonać oceny cech analizowanego obszaru i jego otoczenia pod kątem ich wpływu na przyszłe możliwości rozwojowe. Poza rozpoznaniem otoczenia i możliwych jego zmian, zadaniem diagnozy była również ocena poziomu zaspokojenia potrzeb społecznych, analiza struktury i mechanizmów rozwoju, a przede wszystkim ocena wewnętrznych potencjałów analizowanego obszaru.

Na tej podstawie dokonana została ocena skuteczności realizacji zapisów obowiązującej w latach 2005 - 2015 strategii rozwoju i określenie zakresu potrzebnych zmian, w szczególności w odniesieniu do:

- wizji i misji miasta Piły oraz systemu celów strategicznych (czy wizja, misja i cele rozwoju są nadal aktualne),
- koniecznych modeli i koncepcji przyszłych struktur oraz działań realizujących cele.

MISJA GMINY wyraża najwyższego poziomu cele, dostosowane do specyfiki GMINY, ujęte bardzo syntetycznie. Rolą misji jest określenie głównego pola działalności (funkcji) Gminy i jej unikatowości w zakresie oferowanych produktów i warunków, a także koncentracja uwagi uczestników działań strategicznych na istocie strategii i mobilizacja ich do działania.

Budowa struktury celów pozwala na selekcję najważniejszych kierunków działań i najbardziej pożądanych, a zarazem osiągalnych, stanów przyszłości miasta Piły.

Tworząc nową strategię rozwoju miasta Piły kierowano się następującymi zasadami:

- **Zasadą zrównoważonego rozwoju** – oznaczającą taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.
- **Zasadą partycypacji** – stanowiącą gwarant praworządności i transparentności gospodarowania przestrzenią i procedur planistycznych. Aktywność społeczna jest niezbędna przy formułowaniu w pierwszej kolejności lokalnych strategii, polityk i prawa miejscowego. Efektywność realizowania polityki przestrzennej wymaga wzmacniania jakości kapitału ludzkiego i budowy społeczeństwa obywatelskiego, jak również przyjęcia zasady większej partycypacji społecznej, oznaczającej współdziałanie i współodpowiedzialność podmiotów realizujących politykę rozwoju.

2. Wizja, misja i kierunki rozwoju Piły do 2035 roku

Wizja formułowana w ramach strategii, jest swego rodzaju projekcją przyszłości, do jakiej dążą samorząd i społeczność lokalna. Wizja rozwoju opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie kilku – kilkunastu lat. Wizja odpowiada zamierzeniom i aspiracjom oraz oczekiwaniom, wynikającym z możliwości rozwoju i wykorzystania potencjału regionu.

W ramach prac nad strategią Piły do 2035 roku uzgodniono następujące brzmienie wizji:

WIZJA

**Piła to regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne – lider rozwoju północnej Wielkopolski.
Miasto ludzi kreatywnych i aktywnych, zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.**

Wizja miasta Piły, sformułowana w odniesieniu do pożądanego stanu/obrazu miasta w 2035 roku, wskazuje na aspiracje i dążenie do bycia centrum gospodarczym, administracyjnym, społecznym, edukacyjnym, kulturalnym i rekreacyjnym obszaru północnej Wielkopolski. Określenie – centrum – nawiązuje do roli, jaką Piła odgrywa w przestrzeni kraju – tj. ośrodka o znaczeniu ponadlokalnym dla rozwoju kraju.

Zaktualizowana Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku podkreśla, że potencjał rozwojowy Wielkopolski skoncentrowany jest przede wszystkim w miastach. Podkreśla także, że wykorzystanie potencjału największych miast regionu, w tym Piły, wymaga odpowiedniego ich kształtowania, przede wszystkim w aspekcie funkcji, jakie pełnią względem otaczającego je obszaru. Przestrzennie zrównoważony rozwój Wielkopolski, spójny pod względem terytorialnym, wymaga wzmocnienia ośrodków miejskich, by stały się jeszcze większymi źródłami czynników rozwojowych, korzystnie wpływały na otoczenie, a zarazem z powodzeniem konkurowały z innymi ośrodkami.

Takie podejście spójne jest z wizją rozwoju kraju, przedstawioną w *Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*. Przestrzeń kraju widziana jest jako obszar różnicowania przebiegu i efektów procesów społeczno-gospodarczych, środowiskowych i kulturowych. Procesy te w dużej mierze są niezależne od istniejących struktur administracyjnych zarządzania procesami rozwojowymi.

W tym układzie miasto Piła pełni rolę usługową dla znacznego obszaru, nie tylko silnie powiązanego z nim funkcjonalnie, którym jest obszar północnej Wielkopolski. Wymaga to przemyślanego i partnerskiego w skali regionu kształtowania przestrzeni i działań na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego.

Bycie centrum północnej Wielkopolski obliguje zarządzających miastem do odpowiedzialności za moderowanie i realizację procesów rozwojowych wykraczających poza granice administracyjne miasta. Wizja wskazuje, jakimi cechami miasto powinno się wyróżniać w przestrzeni regionu, aby być liderem i motorem rozwoju. Najważniejszym zasobem miasta jest kapitał ludzki. Miasto, będące centrum dla znacznie większego obszaru, powinno kształtować ten zasób w kierunku rozwoju społeczeństwa kreatywnego i aktywnego zarówno gospodarczo, jak też społecznie.

Aby sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z rolą miasta w przestrzeni kraju oraz wyzwaniom związanym z rozwojem kapitału ludzkiego, konieczne jest efektywniejsze zarządzanie miastem oraz regionem. Wizja zakłada wdrożenie idei SMART CITY, czyli miasta inteligentnego.

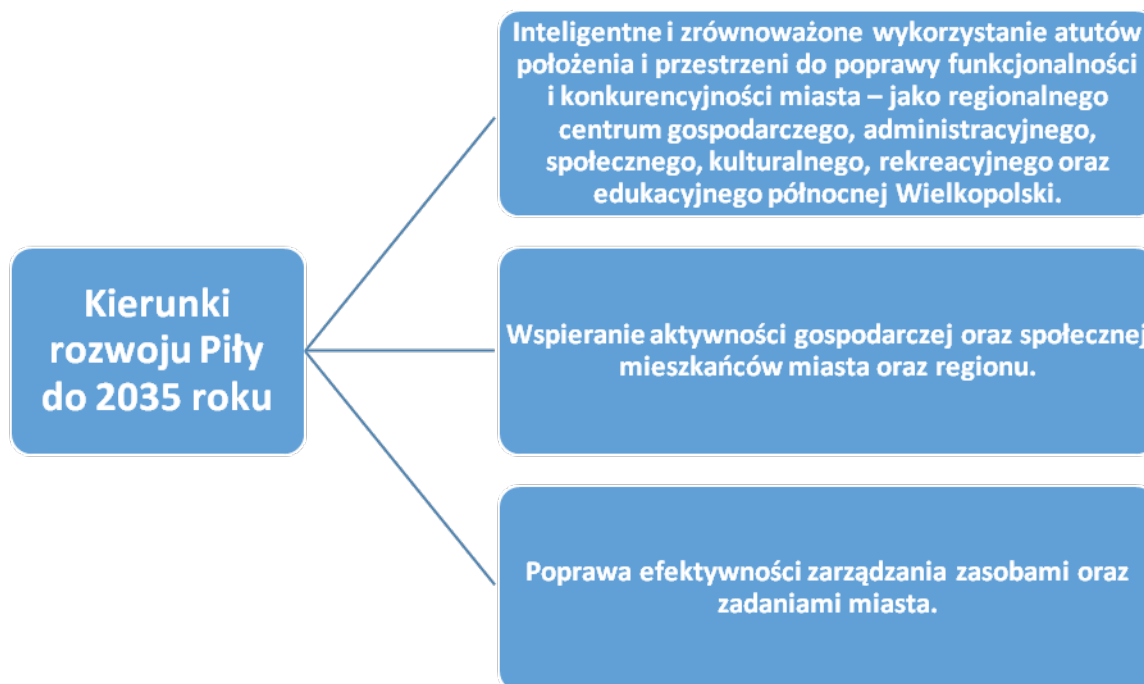
Z kolei **misja, jako nadrzędny cel funkcjonowania**, jest krótkim, syntetycznym określeniem docelowego kierunku rozwoju ze sprecyzowaniem nadrzędnych wartości, które będą przestrzegane. Misja przybiera postać rozwiniętego zdania w czasie przyszłym zapowiadającego ogólny trend rozwojowy, zgodny z oczekiwaniami wszystkich zainteresowanych podmiotów, a zwłaszcza mieszkańców danego obszaru.

Rola miasta, jako centrum usługowego dla obszaru północnej Wielkopolski, wskazała na konieczność uzupełnienia i dokonania zmian niektórych zapisów w obecnej misji Piły. W trakcie prac nad strategią uzgodniono nowe brzmienie misji miasta:

MISJA

Działamy dla dobra mieszkańców Piły i regionu z poczuciem odpowiedzialności obywatelskiej za inteligentny i zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny oraz przestrzenny.

Wizja w połączeniu z misją wskazuje na trzy główne kierunki rozwoju miasta:

Uzasadnienie wyboru głównych kierunków rozwoju.

W poniższej tabeli przedstawiono szczegółowe uzasadnienie dokonanego wyboru kierunków rozwoju Piły do 2035 roku.

Kierunek rozwoju	Uzasadnienie
1. Inteligentne i zrównoważone wykorzystanie atutów położenia i przestrzeni do poprawy funkcjonalności i konkurencyjności miasta – jako regionalnego centrum gospodarczego, administracyjnego, społecznego, kulturalnego, rekreacyjnego oraz edukacyjnego północnej Wielkopolski.	<p>Kierunek ten bazuje na mocnych stronach przestrzeni miasta oraz aspiracjach stania się regionalnym centrum gospodarczym, administracyjnym, społecznym, kulturalnym, rekreacyjnym oraz edukacyjnym północnej Wielkopolski.</p> <p>Kierunek ten integruje działania związane z poprawą funkcjonalności przestrzennej miasta, wykorzystaniem jego endogennych potencjałów, jak też kształtowania roli miasta, jako centrum usługowego dla otaczającego obszaru.</p> <p>Jedną z mocnych stron miasta jest potencjał przyrodniczy oraz infrastrukturalny, powiązany z dobrze rozwiniętą sferą usług rekreacyjnych i kulturalnych. Sfera ta wymaga dalszych inwestycji.</p> <p>Optymalne wykorzystanie atutów przestrzeni w znacznym stopniu zależy od integracji przestrzennej, zarówno w wymiarze regionalnym, jak też lokalnym. Mocną stroną miasta jest lokalny układ przestrzenny i komunikacyjny. Miasto integruje różne formy transportu, pełniąc rolę usługową dla otaczającego obszaru. Interwencji na szczeblu rządowym wymaga rozwój powiązań</p>

	<p>komunikacyjnych o znaczeniu regionalnym. Istotne jest również kształtowanie lokalnego układu komunikacyjnego.</p> <p>Strategia zakłada, że do 2035 roku nastąpi zdecydowana poprawa dostępności komunikacyjnej regionu północnej Wielkopolski. Wpłynie to pozytywnie na poprawę atrakcyjności inwestycyjnej tego obszaru. Dla przyszłego rozwoju miasta istotne będzie także tworzenie obszarów inwestycyjnych w oparciu o istniejące lub przyszłe zagospodarowanie przestrzeni miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p>
<p>2. Wspieranie aktywności gospodarczej oraz społecznej mieszkańców miasta oraz regionu.</p>	<p>Sformułowanie „Miasto ludzi kreatywnych i aktywnych” odnosi się do sfery gospodarczej i społecznej. Z jednej strony dla rozwoju miasta istotne jest wspieranie rozwoju kapitału ludzkiego w Pile i regionie, z drugiej ważne jest również umiejętne przyciąganie tego kapitału do Piły.</p> <p>Miasto powinno efektywnie wykorzystywać kapitał ludzki obszaru północnej Wielkopolski, stąd istotne są działania wspierające aktywność gospodarczą i zawodową oraz działania poprawiające jakość i dostępność edukacji.</p> <p>Należy założyć, że rynek pracy miasta i regionu zostanie dotknięty problemem deficytu odpowiednio wykształconych osób. Może to stanowić istotną barierę dla rozwoju gospodarczego regionu. Stąd istotne jest kreowanie zmian w kierunku rozwoju gospodarki opartej na wiedzy, efektywniej wykorzystującej posiadane zasoby, w tym zasoby ludzkie.</p> <p>Aktywność gospodarcza mieszkańców miasta powinna być uzupełniana aktywnością społeczną.</p> <p>Dużą rolę w kształtowaniu pozytywnych zmian społecznych odgrywają organizacje pozarządowe. Miasto powinno nadal umiejętnie wspierać różne formy aktywności społecznej.</p>
<p>3. Poprawa efektywności zarządzania zasobami oraz zadaniami miasta.</p>	<p>Kierunek ten integruje działania twarde i miękkie służące rozwijaniu idei SMART CITY. Poprawa efektywności zarządzania odwołuje się bezpośrednio do misji, zdefiniowanej jako działania na rzecz dobra mieszkańców Piły i regionu, realizowane z poczuciem odpowiedzialności obywatelskiej za inteligentny i zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny oraz przestrzenny.</p> <p>Poprawę efektywności zarządzania można osiągnąć poprzez wspieranie i rozwój innowacji społecznych oraz gospodarczych, w tym szczególnie tych, które bazują na specjalizacjach miasta. Tworzenie takich innowacji wymaga współpracy międzysektorowej, realizowanej przez wybranych liderów i partnerów. W tym celu istotne jest wykorzystanie posiadanych zasobów instytucjonalnych.</p> <p>Przyciąganie innowacyjnych rozwiązań do miasta i regionu związane może być z napływem inwestycji oraz kapitału</p>

	<p>ludzkiego. Stąd istotne znaczenie posiada promocja i marketing gospodarczy miasta i regionu, uzupełniony o eksponowanie wartości poznawczych i kulturowych (marketing turystyczny).</p> <p>Idea SMART CITY zakłada wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych, wspierających m.in. integrację społeczną oraz zrównoważony rozwój. Technologie te powinny służyć także komunikacji wewnątrz miasta – tj. być narzędziem marketingu do wewnątrz i wspierać budowanie pozytywnego obrazu – miasta przystępnego, przyjaznego, bezpiecznego i nowoczesnego.</p> <p>Szczególne znaczenie dla budowania wizerunku miasta SMART ma sposób i jakość świadczenia usług publicznych. Jakość i dostępność usług publicznych w dużej mierze świadczą o tym, w jakim stopniu zarządzający miastem kierują się przyjętą misją.</p> <p>Utrzymanie wysokiej efektywności zarządzania i wdrażanie innowacyjnych rozwiązań rozwojowych zależy od potencjału kadrowego zarządzających miastem. Dlatego należy wspierać, budować, rozwijać lub pozyskiwać ten kapitał.</p> <p>Efektywne zarządzanie miastem powinno być realizowane przy wsparciu innowacyjnych systemów i rozwiązań.</p>
--	---

3. Obszary interwencji istotne dla rozwoju miasta, w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym

Opis procedury wyboru obszarów interwencji istotnych dla rozwoju miasta i obszaru funkcjonalnego

Obszary interwencji istotne dla rozwoju miasta oraz obszaru funkcjonalnego zdefiniowane zostały na podstawie przeprowadzonej diagnozy strategicznej. Obszary podzielono na sfery, odpowiadające kierunkom rozwoju wskazanym w wizji miasta Piły w roku 2035. Następnie poszczególnym kierunkom rozwoju przypisano odpowiadające im cele strategiczne – opisujące stan docelowy, do jakiego zmierza miasto Piła w perspektywie do 2035 roku.

Wyboru obszarów interwencji dokonano przy pomocy narzędzia analizy SWOT. Polega ona na określeniu mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń mogących wpłynąć na osiągnięcie stanu zdefiniowanego wizją rozwoju oraz celami strategicznymi.

Analiza SWOT obejmowała analizę:

- **mocnych stron**, tj. uwarunkowań wewnętrznych (endogenicznych), czyli elementów rzeczywistości mających pozytywny charakter z punktu widzenia przyszłego rozwoju miasta,
- **słabych stron**, tj. uwarunkowań wewnętrznych o negatywnym charakterze,
- **szans**, tj. uwarunkowań zewnętrznych (egzogenicznych) o charakterze pozytywnym. Jako szanse uwzględnione zostały te zagadnienia, których źródła leżą poza obszarem miasta lub poza zakresem kompetencji władz działających na jego obszarze,
- **zagrożeń**, tj. uwarunkowań zewnętrznych mających negatywny wpływ na dalszy rozwój miasta (niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej).

Analiza SWOT pozwoliła zdefiniować, które z mocnych stron i szans mają szczególne znaczenie dla rozwoju miasta i powinny zostać wyeksponowane/wykorzystane, a które słabe strony oraz zagrożenia należy eliminować.

Obszary interwencji pozwoliły na zdefiniowane w strukturze strategii celów operacyjnych.

ANALIZA SWOT

SFERA PRZESTRZENNA

KIERUNEK 1: INTELIGENTNE I ZRÓWNOWAŻONE WYKORZYSTANIE ATUTÓW POŁOŻENIA I PRZESTRZENI DO POPRAWY FUNKCJONALNOŚCI I KONKURENCYJNOŚCI MIASTA – JAKO REGIONALNEGO CENTRUM GOSPODARCZEGO, ADMINISTRACYJNEGO, SPOŁECZNEGO, KULTURALNEGO, REKREACYJNEGO ORAZ EDUKACYJNEGO PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSKI.

Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.

Mocne strony	Znaczenie	Słabe strony	Znaczenie
1. Wysoka atrakcyjność miasta pod kątem rekreacyjnym – lasy, wody oraz dobrze rozwinięta infrastruktura rekreacyjno-turystyczna i zaplecze usługowe np. ośrodki rekreacji, sportowe.	Duże	1. Niedostateczny stan lub brak infrastruktury drogowej pod kątem przyszłych inwestorów, głównie w strefie przemysłowej.	Duże
2. Zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny.	Duże	2. Wysokie koszty realizacji dalszych planów rewitalizacji miasta.	Umiarkowane
3. Rosnąca atrakcyjność inwestycyjna miasta, przejawiająca się planowaniem przestrzennym w mieście, uporządkowaną strukturą własności terenów inwestycyjnych oraz planami modernizacji regionalnego układu komunikacyjnego.	Duże	3. Niedostatecznie rozwinięta kompleksowa oferta rekreacyjna oraz jej dostępność dla mieszkańców i turystów.	Umiarkowane
4. Zrewitalizowany znaczny obszar miasta. Piła posiada zdefiniowane plany rewitalizacji przestrzeni miasta na najbliższe lata – umożliwiające kształtowanie przestrzeni i rozwój nowych funkcji na rewitalizowanych terenach.	Umiarkowane	4. Niewykorzystany potencjał pilskiego lotniska.	Umiarkowane
5. Dobry stan środowiska przyrodniczego – co pozytywnie wpływa na ocenę jakości życia w mieście.	Umiarkowane	5. Brak miejsc parkingowych w wybranych miejscach miasta – w szczególności w centrum.	Umiarkowane
6. Dobrze rozwinięta infrastruktura sieciowa, pozwalająca świadczyć usługi komunalne na wysokim poziomie.	Umiarkowane		
7. Rosnąca rola ścieżek rowerowych w systemie komunikacyjnym Piły.	Umiarkowane		
8. Dostępność zasobu mieszkaniowego w Pile oraz dostępność terenów pod budownictwo mieszkaniowe na obszarze funkcjonalnym Piły stwarzające dogodne warunki do przyciągania mieszkańców.	Umiarkowane		

Szanse	Znaczenie	Zagrożenia	Znaczenie
1. Poprawa dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym wskutek inwestycji realizowanych na szczeblu krajowym oraz regionalnym.	Duże	1. Niedostateczne powiązania transportowe i komunikacyjne z przestrzenią kraju, w szczególności z siecią autostrad i dróg krajowych (sieć TEN-T).	Duże
2. Integracja różnych środków transportu w układzie regionalnym oraz lokalnym, w oparciu o węzeł komunikacyjny w Piłe.	Duże	2. Zagrożenie suburbanizacją w otoczeniu funkcjonalnym Piły, w szczególności w gminach Szydłowo i Kaczory.	Umiarkowane
3. Rosnące znaczenie Piły w polityce rozwoju regionalnego.	Umiarkowane	3. Migracje mieszkańców miasta, w tym na obszar gmin podmiejskich.	Umiarkowane
4. Utrzymująca się wysoka atrakcyjność inwestycyjna kraju, skutkująca przyciąganiem nowych inwestycji.	Umiarkowane		
5. Postępująca integracja społeczno-przestrzenna obszaru funkcjonalnego, pozwalająca na prowadzenie efektywniejszej polityki rozwoju w ujęciu subregionalnym i regionalnym.	Umiarkowane		
6. Alternatywne tereny inwestycyjne w otoczeniu Piły.	Umiarkowane		
7. Dalszy rozwój gospodarczy kraju.	Umiarkowane		

Obszary interwencji istotne dla rozwoju miasta w sferze przestrzennej, w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym to:

- Wykorzystanie wysokiej atrakcyjności miasta pod kątem rekreacyjnym – tj. lasów, wody oraz dobrze rozwiniętej infrastruktury rekreacyjno-turystycznej oraz zaplecza usługowego np. ośrodków rekreacji, sportowych.
- Wykorzystanie zrównoważonego i dobrze funkcjonującego wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta.
- Wykorzystanie rosnącej atrakcyjności inwestycyjnej miasta, przejawiającej się m. in. planowaniem przestrzennym w mieście, uporządkowaną strukturą własności terenów inwestycyjnych oraz planami modernizacji regionalnego układu komunikacyjnego.
- Wykorzystanie oczekiwanej poprawy dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym wskutek inwestycji realizowanych na szczeblu krajowym oraz regionalnym.
- Wykorzystanie faktu, że Piła jest ważnym węzłem komunikacyjnym w układzie regionalnym oraz lokalnym – umożliwiającym integrację różnych środków transportu.
- Poprawa infrastruktury drogowej dla przyszłych inwestorów, głównie w strefie przemysłowej.

- Prowadzenie działań w kierunku poprawy powiązań komunikacyjnych Piły w układzie regionalnym, w szczególności z siecią autostrad i dróg ekspresowych (sieć TEN-T).

Cele operacyjne:

Cel Operacyjny 1. Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.

Cel Operacyjny 2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.

Cel Operacyjny 3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.

SFERA SPOŁECZNA

KIERUNEK 2. WSPIERANIE AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ ORAZ SPOŁECZNEJ MIESZKAŃCÓW MIASTA ORAZ REGIONU

Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.

Mocne strony	Znaczenie	Słabe strony	Znaczenie
1. Systematyczna poprawa warunków na lokalnym rynku pracy (wzrost zatrudnienia, wzrost dochodów, wzrost nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw, spadek bezrobocia).	Umiarkowane	1. Starzenia się społeczeństwa, szczególnie widoczne w przestrzeni miasta – co w perspektywie długoterminowej może być barierą dla rozwijającego się rynku pracy.	Duże
2. Funkcjonujący ośrodek akademicki w Pile, który może być jedną z przewag konkurencyjnych przyciągających kapitał ludzki oraz kształtujących lokalny rynek pracy – w ujęciu subregionalnym.	Umiarkowane	2. Spadek liczby uczniów piłskich szkół, co w perspektywie strategicznej może spowodować deficyt odpowiednio wykształconych osób w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy.	Duże
3. Rosnące zainteresowanie kształceniem ustawicznym – co świadczyć może o wzroście aspiracji zawodowych i życiowych mieszkańców Piły.	Umiarkowane	3. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych.	Umiarkowane
4. Optymizm mieszkańców Piły i zadowolenie ze swojej sytuacji życiowej.	Umiarkowane		

Szanse	Znaczenie	Zagrożenia	Znaczenie
1. Wzrost aspiracji i oczekiwań ludzi związanych z sytuacją zawodową – co może wpływać pozytywnie na kwestie związane z kształceniem, zdobywaniem wiedzy.	Duże	1. Ryzyko odpływu kapitału ludzkiego z Piły, w przypadku braku zaspokojenia ich aspiracji zawodowych, w szczególności związanych z poziomem wykształcenia oraz zarobkami.	Duże
2. Korzystne zmiany społeczne, takie jak wzrost kreatywności, wykształcenia, wykorzystania technologii cyfrowych, postaw przedsiębiorczych, mobilności, obywatelskości – pozytywnie wpływające na konkurencyjność gospodarki.	Duże	2. Brak poprawy jakości usług publicznych związanych z opieką zdrowotną. 3. Niedostosowania systemowe i organizacyjne rynku pracy do potrzeb zagospodarowania potencjału osób starszych.	Duże Umiarkowane
3. Rosnący poziom innowacyjności gospodarki, widoczny m. in. w liczbie wniosków patentowych.	Umiarkowane	4. Niekorzystne regulacje prawne w zakresie pomocy społecznej, które są barierą w działalności instytucji pomocy społecznej – a tym samym nieefektywność pomocy społecznej.	Umiarkowane

Obszary interwencji istotne dla rozwoju miasta, w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym w sferze społecznej to:

- Wykorzystanie wzrostu aspiracji i oczekiwań mieszkańców związanych z sytuacją zawodową – co może wpływać pozytywnie na kwestie związane z kształceniem, zdobywaniem wiedzy
- Wykorzystanie korzystnych zmian społecznych, takich jak wzrost kreatywności, wykształcenia, wykorzystania technologii cyfrowych, postaw przedsiębiorczych, mobilności, obywatelskości – co pozytywnie wpływać będzie na konkurencyjność gospodarki.
- Przeciwdziałanie i/lub adoptowanie się do procesów starzenia się społeczeństwa, które są szczególnie widoczne w przestrzeni miasta – co w perspektywie długoterminowej może być barierą dla rozwijającego się rynku pracy (konieczność aktywizacji i wykorzystania potencjału osób starszych).
- Realizacja działań mających na celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób w stosunku do potrzeb lokalnego rynku pracy.
- Przeciwdziałanie ryzyku odpływu kapitału ludzkiego z Piły w przypadku braku zaspokojenia aspiracji zawodowych, w szczególności związanych z poziomem wykształcenia oraz zarobkami.

Cele operacyjne:

Cel Operacyjny 1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.

Cel Operacyjny 2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszania deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.

Cel Operacyjny 3. Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego.

Cel Operacyjny 4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.

SFERA ZARZĄDZANIA

KIERUNEK 3. POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ZARZĄDZANIA ZASOBAMI ORAZ ZADANIAMI MIASTA

Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.

Mocne strony	Znaczenie	Słabe strony	Znaczenie
<p>1. Posiadanie pozytywnych cech, które mogą wyróżnić miasto, takich jak: obraz miasta zielonego, dobra jakość usług publicznych, optymizm i zadowolenie mieszkańców ze swojej sytuacji życiowej (tzw. Slow-City).</p> <p>2. Dobry stan usług publicznych, w tym opieki przedszkolnej, żłobków, administracji, usług komunalnych, komunikacji publicznej – kształtujących obraz miasta uporządkowanego, czystego i przyjaznego mieszkańcom.</p> <p>3. Rosnąca aktywność społeczna i obywatelska mieszkańców.</p> <p>4. Rozwijająca się oferta rekreacyjno-sportowa oraz kulturalna miasta.</p> <p>5. Aktywna współpraca samorządu miasta z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>6. Funkcjonowanie instytucji otoczenia biznesu, w tym Inwest Parku w Pile – które kompleksowo zajmują się obsługą inwestorów – przyczyniając się do ich pozyskania.</p>	<p>Duże</p> <p>Duże</p> <p>Umiarkowane</p> <p>Umiarkowane</p> <p>Umiarkowane</p> <p>Umiarkowane</p>	<p>1. Brak wyraźnego wewnętrznego i zewnętrznego wizerunku miasta.</p> <p>2. Spadek liczby turystów odwiedzających Piłę, pomimo znacznych inwestycji w infrastrukturę rekreacyjno-turystyczną oraz kulturalną.</p>	<p>Duże</p> <p>Umiarkowane</p>
Szanse	Znaczenie	Zagrożenia	Znaczenie
<p>1. Integracja obszaru funkcjonalnego miasta Piły wokół wspólnych celów rozwojowych.</p> <p>2. Wzrost znaczenia inicjatyw oddolnych oraz wspólnot lokalnych w kreowaniu polityk rozwoju kraju i regionu.</p>	<p>Duże</p> <p>Umiarkowane</p>	<p>1. Wzrost liczby zadań zleczanych gminom – przy jednoczesnym braku wsparcia finansowego ze szczebla centralnego.</p> <p>2. Silna presja konkurencyjna o czynniki wzrostu z innymi ośrodkami, w szczególności dużymi aglomeracjami (kapitał ludzki, inwestycje, pomoc UE).</p> <p>3. Nieefektywna polityka rozwoju regionalnego.</p>	<p>Duże</p> <p>Duże</p> <p>Umiarkowane</p>

Obszary interwencji istotne dla rozwoju miasta, w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym w sferze zarządzania to:

- Kształtowanie wyraźnego wewnętrznego i zewnętrznego wizerunku miasta.
- Realizacja działań podnoszących jakość usług publicznych, w tym związanych z opieką zdrowotną w mieście.
- Umiejętne zarządzanie i poprawa efektywności zarządzania zadaniami własnymi miasta – mając m. in. na uwadze wzrost liczby zadań zleczanych na rzecz gmin, przy jednoczesnym braku wsparcia finansowego ze szczebla centralnego.
- Umiejętne konkurowanie o czynniki wzrostu (kapitał ludzki, inwestycje, pomoc UE) z innymi ośrodkami, w szczególności z dużymi aglomeracjami.

Cele operacyjne:

Cel Operacyjny 1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.

Cel Operacyjny 2. Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta i regionu.

Cel Operacyjny 3. Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta poprzez działania usprawniające i promujące jakość oraz dostępność usług publicznych, realizowane m.in. we współpracy ze społecznością miasta.

Cel Operacyjny 4. Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.

Cel Operacyjny 5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.

4. Cele strategiczne i operacyjne

Struktura Strategii zbudowana została w oparciu o elementy składowe wzajemnie sobie podległe w hierarchii ważności (cele i wynikające z nich zadania). Osiąganiu wizji służą wyznaczone cele strategiczne, operacyjne i zadania, które mają charakter ogólny i określają pożądane stany i procesy rozwojowe.

Cele zdefiniowane na podstawie diagnozy, w sposób bezpośredni nawiązują do wizji i misji. Realizacja zadań prowadzi do osiągnięcia celów. Propozycje zadań wynikają bezpośrednio z analizy, jak również badań i konsultacji, przeprowadzonych w trakcie sesji warsztatowych oraz ewaluacji założeń strategii rozwoju miasta przyjętej/zaktualizowanej w 2009 roku.

STRUKTURA STRATEGII

WIZJA

Piła to regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne – lider rozwoju północnej Wielkopolski.

Miasto ludzi kreatywnych i aktywnych, zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.

MISJA

Działamy dla dobra mieszkańców Piły i regionu z poczuciem odpowiedzialności obywatelskiej za inteligentny i zrównoważony rozwój gospodarczy, społeczny oraz przestrzenny.

Cel Strategiczny 1.

Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.

Cel Strategiczny 2.

Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.

Cel Strategiczny 3.

Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.

- ⇒ **Cel Operacyjny 1.**
Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.
- ⇒ **Cel Operacyjny 2.**
Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.
- ⇒ **Cel Operacyjny 3.**
Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.

- ⇒ **Cel Operacyjny 1.**
Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.
- ⇒ **Cel Operacyjny 2.**
Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.
- ⇒ **Cel Operacyjny 3.**
Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego.
- ⇒ **Cel Operacyjny 4.**
Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.

- ⇒ **Cel Operacyjny 1.**
Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.
- ⇒ **Cel Operacyjny 2.**
Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.
- ⇒ **Cel Operacyjny 3.**
Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta poprzez działania usprawniające i promujące jakość oraz dostępność usług publicznych, realizowane m.in. we współpracy ze społecznością miasta.
- ⇒ **Cel Operacyjny 4.**
Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.
- ⇒ **Cel Operacyjny 5.**
Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.

CELE STRATEGICZNE, OPERACYJNE ORAZ ZADANIA

CEL STRATEGICZNY 1. REGIONALNE CENTRUM GOSPODARCZE, ADMINISTRACYJNE, SPOŁECZNE, EDUKACYJNE, KULTURALNE I REKREACYJNE PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSKI – WYKORZYSTUJĄCE W SPOSÓB INTELIGENTNY I ZRÓWNOWAŻONY ATUTY POŁOŻENIA I PRZESTRZENI.

Cel operacyjny	Zadania
1.1 Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.	<p>1.1.1 Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none">- kontynuacja realizacji projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski – Pilska strefa aktywności”,- rewitalizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych,- rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej. <p>1.1.2 Budowa i rozbudowa infrastruktury sieciowej, w tym: wodno-kanalizacyjnej, oświetleniowej.</p> <p>1.1.3. Rozbudowa systemu magistralnej kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Piły.</p> <p>1.1.4. Budowa nowych ujęć wody i rozbudowa magistralnego systemu sieci wodociągowej.</p> <p>1.1.5. Budowa i rozbudowa zbiorczych systemów ogrzewania.</p> <p>1.1.6. Budowa i rozbudowa infrastruktury dla bezpieczeństwa miasta.</p> <p>1.1.7. Dalsze zagospodarowanie miejskich terenów zieleni i terenów nadrzecznych.</p> <p>1.1.8. Rozbudowa i modernizacja miejskich obiektów sportowo-rekreacyjnych.</p> <p>1.1.9. Rozwój infrastruktury edukacyjno-oświatowej w powiązaniu z rozwojem przestrzennym miasta, podniesienie jakości edukacji.</p> <p>1.1.10. Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta Piły.</p>

	<p>1.1.11. Rozbudowa Cmentarza Komunalnego w Pile.</p> <p>1.1.12. Prowadzenie oraz wsparcie działań na rzecz ochrony zasobów materialnych i niematerialnych dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona obiektów zabytkowych oraz miejsc pamięci.</p> <p>1.1.13. Wsparcie działań zwiększających turystyczne wykorzystanie rzeki Gwdy.</p>
<p>1.2 Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	<p>1.2.1. Rozbudowa wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta.</p> <p>1.2.2. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI.</p> <p>1.2.3. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI.</p> <p>1.2.4. Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego.</p> <p>1.2.5. Działania na rzecz poprawy infrastruktury kolejowej i drogowej, w tym budowy S10 i S11.</p> <p>1.2.6. Uruchomienie i zagospodarowanie lotniska, w tym do wykorzystania komunikacyjnego.</p>
<p>1.3 Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p>	<p>1.3.1 Utworzenie strefy przemysłowej Piła południowo – wschodnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontynuacja realizacji projektu „Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”; - dalszy rozwój Pomorskiej SSE Podstrefa Piła. <p>1.3.2 Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych.</p> <p>1.3.3. Zagospodarowanie terenów wokół lotniska.</p>

CEL STRATEGICZNY 2. MIASTO I REGION LUDZI AKTYWNYCH I KREATYWNYCH GOSPODARCZO ORAZ SPOŁECZNIE.

Cele operacyjne	Zadania
2.1 Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.	2.1.1 Stosowanie instrumentów finansowych wspierających prowadzenie działalności gospodarczej w Pile. 2.1.2 Wspieranie i prowadzenie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości. 2.1.3 Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej. 2.1.4. Działania mające na celu aktywizację zawodową i wykorzystanie potencjału seniorów.
2.2 Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.	Współdziałanie w definiowaniu potrzeb kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych przez lokalny i regionalny rynek pracy. 2.2.2 Działania wspierające akademickość Piły. 2.2.3 Wspieranie rozwoju szkolnictwa zawodowego.
2.3 Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego.	2.3.1 Budowanie wizerunku miasta typu Slow/Smart City (miasta, w którym dobrze się żyje). 2.3.2. Zwiększenie zasobu mieszkań komunalnych oraz mieszkań na wynajem. 2.3.3. Stosowanie instrumentów wspierających rozwój mieszkalnictwa na terenie miasta Piły. 2.3.4. Podniesienie statusu administracyjnego miasta Piły, do rangi miasta na prawach powiatu.
2.4 Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.	2.4.1 Wspieranie edukacji i wydarzeń edukacyjnych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego. 2.4.2 Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych. 2.4.3. Integracja i wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym. 2.4.4. Działania integrujące i aktywizujące środowiska seniorskie.

CEL STRATEGICZNY 3. MIASTO ZARZĄDZANE W SPOSÓB INTELIGENTNY I ZRÓWNOWAŻONY.

Cele operacyjne	Zadania
<p>3.1 Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	<p>3.1.1 Wzmocnienie współdziałania na linii: edukacja -biznes-samorząd, poprzez działania promocyjne i powiązanie kształcenia z praktyką w sferze biznesu.</p> <p>3.1.2. Wsparcie dla tworzenia, wykorzystania i wdrażania rozwiązań z zakresu innowacji.</p>
<p>3.2 Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.</p>	<p>3.2.1. Budowa wizerunku zewnętrznego miasta Piły i zarządzanie marką miasta.</p> <p>3.2.2.Promocja miasta i regionu.</p> <p>3.2.3. Monitorowanie sytuacji gospodarczej w mieście i regionie.</p>
<p>3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	<p>3.3.1. Kształtowanie tożsamości lokalnej i regionalnej.</p> <p>3.3.2 Monitoring i dostosowanie polityki społecznej do realnych potrzeb.</p> <p>3.3.3 Działania wspierające rozwój infrastruktury zapewniającej zwiększenie dostępu do usług dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.</p> <p>3.3.4. Wspieranie rozwoju usług społecznych i prozdrowotnych dla mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>3.3.5. Wsparcie rozwoju społeczeństwa informacyjnego.</p>

<p>3.4 Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych oraz biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p>	<p>3.4.1. Podniesienie standardów zarządzania miastem.</p> <p>3.4.2. Wzrost jakości świadczenia usług publicznych.</p>
<p>3.5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	<p>3.5.1. Zarządzanie miastem zgodnie z ideą Smart City i Slow City.</p> <p>3.5.2. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Piłskim OSI w Piłskim OSI.</p> <p>3.5.3. Modernizacja energetyczna zasobów mieszkaniowych, w tym komunalnych na terenie miasta Piły, łącznie z wymianą infrastruktury na energooszczędną.</p> <p>3.5.4. Wsparcie usuwania zagrożeń wynikających z przestarzałych technologii budowlanych.</p> <p>3.5.5. Zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.</p> <p>3.5.6. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.</p>

5. Projekty inwestycyjne i organizacyjne służące osiągnięciu celów rozwojowych

Realizacja *Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku* związana będzie z realizacją poszczególnych projektów inwestycyjnych i organizacyjnych, które wpisywać się będą w założenia poszczególnych celów, a następnie zdefiniowanych zadań. Realizacja tych projektów rozłożona będzie w czasie. Na etapie tworzenia dokumentu *Strategii* zdefiniowano ponad 100 takich projektów. Projekty te realizowane będą przez podmioty publiczne i prywatne, w tym organizacje pozarządowe. W definiowaniu poszczególnych projektów przyjęto ważną datę graniczną, tj. rok 2020, który wyznacza granicę realizacji *Programu rozwoju miasta Piły do 2020 roku*. Ze zrozumiałych względów większość zdefiniowanych projektów dotyczy okresu 2015 – 2020. Okres ten pokrywa się z dostępnością funduszy unijnych w budżecie Unii Europejskiej na lata 2014 – 2020. Realizacja części projektów z możliwością uzyskania ich współfinansowania środkami zewnętrznymi, powiązana jest z koniecznością dostosowania dokumentów rewitalizacyjnych do zapisów ustawy o rewitalizacji i do wytycznych dotyczących rewitalizacji.

Załączona w rozdziale 7 lista projektów nie wyczerpuje i nie zamyka listy przedsięwzięć, które będą realizowane w Pile w okresie obowiązywania *Strategii*. Istotne dla definiowania dalszych projektów, w tym także tych, które realizowane będą po roku 2020, będzie ich spójność z listą zadań i wpisywanie się w założenia wybranych celów operacyjnych i strategicznych. Każdy z projektów inwestycyjnych, jak też organizacyjnych, powinien wpisywać się jednocześnie w najważniejsze założenia strategii, tj. nawiązywać do przyjętej misji, czyli wykazywać pozytywne oddziaływania na mieszkańców miasta (Misja: działamy dla dobra mieszkańców). Wskazane jest także, aby projekty te wносиły wkład w inteligentny i zrównoważony rozwój.

Część projektów inwestycyjnych i organizacyjnych wykracza poza obszar administracyjny miasta. Związane jest to z rolą Piły w układzie regionalnym i sposobami realizacji polityki rozwoju miasta, w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym miasta Piły. *Strategia rozwoju miasta Piły do roku 2035* podkreśla to w treści swojej wizji oraz w brzmieniu misji. Piła, jako lider rozwoju północnej Wielkopolski, wykazuje się odpowiedzialnością za rozwój nie tylko miasta, ale również regionu. Stąd wśród projektów, które będą realizowane w ramach *Strategii*, znajdują się m.in. projekty na rzecz rozwoju Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji.

6. Hierarchia realizacji projektów

Hierarchia (ważność) realizacji projektów ustalona została wg ich znaczenia dla celów rozwojowych miasta oraz w oparciu o zachowanie nadrzędnych zasad, jakie zostały przyjęte na etapie definiowania misji. Biorąc powyższe pod uwagę hierarchia realizacji projektów uwzględnia następujące założenia:

- projekt musi wpisywać się w minimum jeden cel strategiczny/operacyjny,
- projekt pozytywnie wpływa na aspekty zrównoważonego rozwoju,
- projekt pozytywnie wpływa na aspekty inteligentnego rozwoju,
- projekt uwzględnia zasadę partycypacji społecznej.

Przy określaniu wagi danego projektu dla realizacji celów przyjętych w Strategii istotne znaczenie ma także zasięg i skala oddziaływania rezultatów projektu.

W poniższej tabeli przedstawiono ocenę wagi poszczególnych projektów dla realizacji zapisów Strategii. Przyjęto ogólną ocenę w trzystopniowej skali, gdzie:

- 1 – **najwyższa** waga danego projektu dla realizacji zapisów Strategii
- 2 – **duża** waga danego projektu dla realizacji zapisów Strategii
- 3 – **umiarkowana** waga danego projektu dla realizacji zapisów Strategii

Duże projekty podzielono na etapy, odrębnie określając wagi dla poszczególnych etapów.

Część projektów dotyczy przedsięwzięć realizowanych w trybie ciągłym, bez określania wag. Pokazano je z uwagi na ich duże znaczenie dla kreowania zrównoważonego rozwoju miasta. Duże projekty podzielone zostały na etapy, z których część realizowana będzie po 2020 roku.

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
1	1.1.1. Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych, w tym: – kontynuacja realizacji projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski – Pilska strefa aktywności”, – rewitalizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych, – rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej.	Budowa markowego produktu Wielkopolski – Pilska strefa aktywności, II etap: - rewitalizacja ptn. części wyspy miejskiej wraz z budową połączenia wyspy z terenami nadrzeczными (most pieszo-rowerowy), - rewitalizacja przestrzeni publicznej w rejonie rzeki Gwdy od strony ul. Dąbrowskiego – innowacyjne zagospodarowanie edukacyjno-sportowe (m.in. Park Odkrywców, skateplaza, siłownie zewnętrzne, boiska, bule), - udrożnienie starorzecza i budowa przejazdu/mostu, - przystosowanie części nadbrzeża starorzecza do cumowania kajaków i małych jednostek pływających, - budowa przystani na rzece Gwdzie.	1
2		Budowa markowego produktu Wielkopolski – Pilska strefa aktywności, II etap: - budowa mediateki na Placu Zwycięstwa z zagospodarowaniem otoczenia, - budowa amfiteatru i wieży widokowej w Parku na wyspie	1
3		Budowa markowego produktu Wielkopolski – Pilska strefa aktywności III etap: - zagospodarowanie Zalewu Koszyckiego	2
4		Budowa markowego produktu Wielkopolski – Pilska strefa aktywności, IV etap: muzeum wojskowe, schronohangary na lotnisku.	3
5		Rewitalizacja zdegradowanych, komunalnych zasobów mieszkaniowych.	1
6		Rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej - renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 7 w Pile przy al. Wojska Polskiego 45.	1
7		Rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej - renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1 w Pile przy ul. Buczka 11.	1
8		Rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej - Odnowienie elewacji budynku oraz remont dachu w Gimnazjum Nr 5 w Pile przy ul. Bydgoskiej 23.	1
9	1.1.2. Budowa i rozbudowa infrastruktury sieciowej, w tym: wodno-kanalizacyjnej, oświetleniowej.	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kamiennej.	1
10		Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Piły, w tym budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego.	1
11		Budowa, zgodnie z programem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, infrastruktury kanalizacji deszczowej – w tym mała retencja, zlewnie, przebudowa i modernizacja kanałów.	2
12	1.1.3. Rozbudowa systemu magistralnej kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Piły	Południowy kolektor kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Wypoczynkowej i Rydygiera.	2
13	1.1.4. Budowa nowych ujęć wody	Budowa magistrali wodociągowej DN630 Dolaszewo.	3

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
14	i rozbudowa magistralnego systemu sieci wodociągowej.	Budowa ujęcia wody z bariery wschodniej.	3
15		Budowa ujęć wody ze Stacją Uzdatniania Wody i zbiornikiem retencyjnym na terenie Bydgoskiego Przedmieścia.	3
16	1.1.5. Budowa i rozbudowa zbiorczych systemów ogrzewania.	Optymalizacja sieci ciepłowniczej.	2
17		Optymalizacja wytwarzania ciepła.	2
18	1.1.6. Budowa i rozbudowa infrastruktury dla bezpieczeństwa miasta.	Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego.	1
19		Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof.	1
20		Wspieranie działań służb ratowniczych i porządkowych podnoszących bezpieczeństwo mieszkańców miasta Piły.	W trybie ciągłym
21	1.1.7. Dalsze zagospodarowanie miejskich terenów zieleni i terenów nadrzecznych.	Kontynuacja zagospodarowania i rewitalizacji miejskich terenów zieleni , placów, skwerów i terenów nadrzecznych np. miejsca odpoczynku i rekreacji, zielone place zabaw, odtwarzanie zieleni, ciągi spacerowe i pieszo-rowerowe, parkowe oświetlenie.	W trybie ciągłym
22	1.1.8. Rozbudowa i modernizacja miejskich obiektów sportowo-rekreacyjnych.	Przebudowa i modernizacja OTW Płotki.	1
23		Rozbudowa i modernizacja zespołu sportowego przy ul. Żeromskiego oraz przebudowa i rozbudowa stadionu lekkoatletycznego, jako obiektu sportowego o znaczeniu ponadlokalnym.	1
24		Rozbudowa centrum sportowo-rekreacyjnego Aquapark przy ulicy Grottgera - I etap.	1
25		Rozbudowa centrum sportowo-rekreacyjnego Aquapark przy ulicy Grottgera - II etap.	3
26		Budowa krytego basenu na osiedlu Górnym.	3
27	1.1.9. Rozwój infrastruktury edukacyjno-oświatowej w powiązaniu z rozwojem przestrzennym miasta, podniesienie jakości edukacji.	Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 7 im. Adama Mickiewicza w Pile.	1
28		Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Nr 3 im. Lotników Polskich w Pile.	1
29		Budowa wielofunkcyjnego boiska o nawierzchni syntetycznej przy Zespole Szkół Nr 3 im. Lotników Polskich w Pile.	1
30		Podniesienie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji na terenie Piłskiego OSI	1
31	1.1.10. Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta Piły.	Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowego jedno i wielorodzinnego (m.in. os. Koszyce, Gładyszewo, Górne)	1
32		Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów pod budownictwo mieszkaniowe	1
33		Atrakcyjne zagospodarowanie otoczenia budynków mieszkalnych	2

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
34	1.1.11. Rozbudowa Cmentarza Komunalnego w Pile.	Poszerzenie i modernizacja Cmentarza Komunalnego w Pile.	2
35	1.1.12. Prowadzenie oraz wsparcie działań na rzecz ochrony zasobów materialnych i niematerialnych dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona obiektów zabytkowych oraz miejsc pamięci.	Ochrona, promowanie i rozwoju dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego obszaru Pilskiego OSI (w tym RCK „Fabryka Emocji”).	1
36		Działania na rzecz ochrony, zagospodarowania i promocji zabytkowych obiektów przemysłowych, w tym pokolejowych np. pilska parowozownia Okrągłak wraz z otoczeniem	W trybie ciągłym
37		Działania na rzecz ochrony, utrzymania i promocji cmentarzy zabytkowych w Pile.	W trybie ciągłym
38	1.1.13. Wsparcie działań zwiększających turystyczne wykorzystanie rzeki Gwdy.	Działania na rzecz budowy przenośni statków turystycznych na jazie w Byszkach, w celu udrożnienia Gwdy jako drogi wodnej.	W trybie ciągłym
39		Działania na rzecz połączenia komunikacyjnego rzeki Gwdy z Notecią (żeglowność).	W trybie ciągłym
40		Działania na rzecz tworzenia nowej infrastruktury na rzece Gwdzie, w granicach miasta Piły np. budowa slipów, przystani.	W trybie ciągłym
41	1.2.1. Rozbudowa wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta.	Remonty, budowa i modernizacja dróg publicznych, rozbudowa systemu ścieżek rowerowych, budowa i rozbudowa parkingów.	1
42		Przebudowa ul. Bydgoskiej – II etap.	1
43		Przebudowa ul. Przemysłowej.	2
44		Przebudowa ul. Bydgoskiej – III etap.	3
45		Budowa zachodniej obwodnicy miasta – al. Poznańska, ul. Cicha, ul. Siemiradzkiego, ul. Pomorska, ul. Podgórna – etap I	3
46		Budowa zachodniej obwodnicy miasta – al. Poznańska, ul. Cicha, ul. Siemiradzkiego, ul. Pomorska, ul. Podgórna – etap II	3
47	1.2.2. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI.	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrum miasta Piły rejonie Placu Staszica (budowa i przebudowa centrum miasta w rejonie ulic 11 Listopada, 14 Lutego, M. Konopnickiej i Zygmunta Starego oraz Pl. Staszica i Pl. Konstytucji 3 Maja w celu ograniczenia ruchu drogowego i poprawy bezpieczeństwa).	1
48	1.2.3. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI.	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – budowa i przebudowa infrastruktury Pilskiego OSI, budująca spójny system połączeń drogowych i tras rowerowych w obszarze, – utworzenie systemu parkingów buforowych „park&ride” i “bike&ride”, – rozbudowa systemu ścieżek rowerowych, – budowa systemów wypożyczalni rowerów publicznych/miejskich, – energooszczędne oświetlenie uliczne/drogowe, 	1

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
		– zintegrowany system informacji i zarządzania.	
49	1.2.4. Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego.	Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Piłskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru w tym: – zakup niskoemisyjnego taboru dla transportu publicznego, – budowa/ przebudowa infrastruktury transportu publicznego, – utworzenie zintegrowanych centrów przesiadkowych (budowa, przebudowa, modernizacja), – zintegrowany system informacji i zarządzania.	1
50		Rozwój miejskiego zbiorowego transportu niskoemisyjnego wraz z systemem zarządzania komunikacją miejską w Pile, w tym: – zakup autobusów, – System Dynamicznej Informacji Pasażerskiej.	1
51	1.2.5. Działania na rzecz poprawy infrastruktury kolejowej i drogowej, w tym budowy S10 i S11.	Wspieranie działań na rzecz poprawy infrastruktury kolejowej oraz budowy dróg ekspresowych S10 i S 11	W trybie ciągłym
52	1.2.6. Uruchomienie i zagospodarowanie lotniska,	Przejęcie przez samorząd miasta lotniska powojkowego.	1
53	w tym do wykorzystania komunikacyjnego.	Uruchomienie lotniska GA (General Aviation), z zagospodarowaniem.	2
54	1.3.1 Utworzenie strefy przemysłowej Piła południowo – wschodnia: - kontynuacja realizacji projektu „Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”;	„Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”, w rejonie ulic: Wawelskiej, Walki Młodych, Na Leszkwie – I etap.	1
55	- dalszy rozwój Pomorskiej SSE Podstrefa Piła.	„Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”, w rejonie ulic: Wawelskiej, Walki Młodych, Na Leszkwie – II etap.	2
56		„Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”, w rejonie Bydgoskiego Przedmieścia – III etap.	3
57		„Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”- w rejonie ulic: Przemysłowa, Ceramiczna, Jastrzębia, Wapienna.	2
58	1.3.2 Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych.	Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych w rejonie ul. Krzywej – Długosza I etap.	1
59		Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych w rejonie ul. Krzywej – Długosza – II etap.	3
60	1.3.3. Zagospodarowanie terenów wokół lotniska.	Działania na rzecz przygotowania terenów okołolotniskowych do lokowania i prowadzenia działalności gospodarczej - I etap.	3

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
61		Działania na rzecz przygotowania terenów okołolotniskowych do lokowania i prowadzenia działalności gospodarczej – II etap.	3
62	2.1.1 Stosowanie instrumentów finansowych wspierających prowadzenie działalności gospodarczej w Piłce.	Kontynuacja prowadzonych działań w zakresie preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców.	W trybie ciągłym
63		Kontynuacja prowadzonych działań w zakresie ulg w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców.	W trybie ciągłym
64	2.1.2 Wspieranie i prowadzenie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.	Wspieranie młodego biznesu poprzez działanie Piłckiego Inkubatora Przedsiębiorczości i jego rozwój.	W trybie ciągłym
65		Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej absolwentów szkół wyższych w zakresie samozatrudnienia, głównie w obszarze inteligentnych specjalizacji.	W trybie ciągłym
66		Wdrażanie sprawdzonych oraz innowacyjnych rozwiązań pobudzających przedsiębiorczość	W trybie ciągłym
67		Wspieranie i prowadzenie działań aktywizujących zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem, w szczególności defaworyzowane na rynku pracy.	W trybie ciągłym
68	2.1.3 Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej.	Wpieranie rozwoju spółdzielni socjalnych osób prawnych, utworzonych z udziałem samorządu miasta Piły	W trybie ciągłym
69	2.1.4. Działania mające na celu aktywizację zawodową i wykorzystanie potencjału seniorów.	Wpieranie działań mających na celu wykorzystanie potencjału seniorów do kształcenia zawodowego, w szczególności w zakresie obecnych i przyszłych regionalnych inteligentnych specjalizacji.	W trybie ciągłym
70	2.2.1 Współudział w definiowaniu potrzeb kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych przez lokalny i regionalny rynek pracy.	Udział jednostek samorządu miasta Piły w monitoringu i badaniach dot. potrzeb rynku pracy.	W trybie ciągłym
71		Wspieranie uczelni, szkół i innych placówek oświatowych podejmujących kształcenie w zakresie wskazanych przez lokalny i regionalny rynek pracy potrzeb kształcenia.	W trybie ciągłym
72	2.2.2 Działania wspierające akademickość Piły.	Wspieranie rozwoju szkół wyższych (w tym: przyciąganie kadry naukowej, wspieranie i aktywizacja studentów, preferencyjne warunki dla młodych naukowców).	W trybie ciągłym
73		Wspieranie wydarzeń uczelnianych i studenckich o charakterze ponadlokalnym.	W trybie ciągłym
74	2.2.3 Wspieranie rozwoju szkolnictwa zawodowego.	Działania na rzecz tworzenia klas o kierunkach zawodowych dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy, w tym klas patronackich.	W trybie ciągłym
75		Wspieranie kształcenia zawodowego w systemie dualnym.	W trybie ciągłym
76	2.3.1 Budowanie wizerunku miasta typu Slow/Smart City (miasta, w którym dobrze się żyje).	Działania na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców, w tym wspieranie rozwoju oferty i wysokiej jakości usług podstawowych dla mieszkańców.	W trybie ciągłym
77		Kształtowanie i rozwój oferty usług wyższego rzędu dla mieszkańców Piły i subregionu, w tym wykorzystującej lokalne dziedzictwo kulturowe.	W trybie ciągłym

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
78		Działania na rzecz podnoszenia poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta i regionu.	W trybie ciągłym
79		Promocja Piły jako miasta o wysokiej atrakcyjności osiedleńczej.	W trybie ciągłym
80	2.3.2. Zwiększenie zasobu mieszkań komunalnych oraz mieszkań na wynajem.	Inwestycje w budownictwo mieszkaniowe komunalne.	1
81		Dalszy rozwój budownictwa mieszkaniowego na wynajem, realizowanego przez Pilskie TBS.	1
82	2.3.3. Stosowanie instrumentów wspierających rozwój mieszkalnictwa na terenie miasta Piły.	Tworzenie i wdrażanie instrumentów gminnych ułatwiających dostęp ludziom młodym do mieszkania na wynajem.	W trybie ciągłym
83	2.3.4. Podniesienie statusu administracyjnego miasta Piły, do rangi miasta na prawach powiatu.	Działania na rzecz podniesienia rangi miasta Piły, w celu wzrostu jakości życia mieszkańców oraz stworzenia korzystniejszych warunków funkcjonowania i rozwoju miasta.	1
84	2.4.1 Wspieranie edukacji i wydarzeń edukacyjnych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.	Kontynuacja działań związanych z budżetem obywatelskim.	1
85	2.4.2 Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych.	Wsparcie i prowadzenia działań edukacyjnych, doradczych i integrujących, dla organizacji pozarządowych.	W trybie ciągłym
86		Rozwój systemu informacji i komunikacji z organizacjami pozarządowymi.	W trybie ciągłym
87		Prowadzenie bazy organizacji pozarządowych.	W trybie ciągłym
88		Współpraca w ramach realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.	1
89	2.4.3. Integracja i wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym.	Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz aktywnej integracji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem.	1
90		Działania spółdzielni socjalnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym.	1
91		Działania aktywizujące realizowane na podstawie opracowanych programów i projektów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1
92	2.4.4. Działania integrujące i aktywizujące środowiska seniorskie.	Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej aktywizujące i integrujące środowiska seniorskie.	1
93		Działania Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji aktywizujące i integrujące środowiska seniorskie.	1

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
94	3.1.1 Wzmocnienie współdziałania na linii: edukacja -biznes-samorząd, poprzez działania promocyjne i powiązanie kształcenia z praktyką w sferze biznesu.	Stworzenie platformy współpracy w oparciu o samorządy gospodarcze.	2
95	3.1.2. Wsparcie dla tworzenia, wykorzystania i wdrażania rozwiązań z zakresu innowacji.	Działania na rzecz utworzenia regionalnego ośrodka B+R+I świadczącego usługi dla biznesu.	W trybie ciągłym
96	3.2.1. Budowa wizerunku zewnętrznego miasta Piły i zarządzanie marką miasta.	Promocja miasta i marki miasta w kraju i zagranicą – w tym: wystawy, targi, misje.	1
97	3.2.2.Promocja miasta i regionu.	Promocja wiodących i oczekiwanych branż regionu.	W trybie ciągłym
98		Kształtowanie i rozwijanie oferty gospodarczej, turystycznej oraz kulturalnej Piły.	1
99		Wsparcie procesu tworzenia produktów turystycznych miasta Piły i regionu.	1
100		Wsparanie rozwoju i promocja wiodących produktów miasta o charakterze ponadregionalnym, promujących markę miasta i regionu.	1
101	3.2.3. Monitorowanie sytuacji gospodarczej w mieście i regionie.	Tworzenie baz danych, analizy, udział w pracach badawczych.	W trybie ciągłym
102	3.3.1. Kształtowanie tożsamości lokalnej i regionalnej.	Organizacja i wsparcie dla przedsięwzięć integrujących społeczność, budujących więzi społeczne.	W trybie ciągłym
103		Działania na rzecz edukacji z zakresu historii oraz kultury miasta i regionu.	W trybie ciągłym
104		Wsparanie i organizacja przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców.	W trybie ciągłym
105	3.3.2 Monitoring i dostosowanie polityki społecznej do realnych potrzeb.	Zwiększenie dostępności do działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1
106		Rozwój usług na rzecz włączenia społecznego.	1
107	3.3.3 Działania wspierające rozwój infrastruktury zapewniającej zwiększenie dostępu do usług dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych.	Wsparcie budowy hospicjum w Pile, w celu zwiększenia dostępu do opieki geriatrycznej, paliatywnej i długoterminowej.	1
108		Wsparcie budowy infrastruktury mieszkaniowej z usługami towarzyszącymi dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych (np. w partnerstwie publiczno-prywatnym).	3
109		Likwidacja barier architektonicznych.	W trybie ciągłym
110	3.3.4. Wspieranie rozwoju usług społecznych i prozdrowotnych dla mieszkańców Piły i regionu.	Ułatwienie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych mieszkańców Piłskiego OSI.	1
111		Wsparanie rozwoju specjalistycznych usług medycznych, w tym w zakresie onkologii (np. budowa ośrodka radioterapii w Pile przy szpitalu specjalistycznym), rehabilitacji, opieki nad osobami niesamodzielnymi.	1

Lp.	Zadania strategii	Zakres projektu	Waga
112	3.3.5. Wsparcie rozwoju społeczeństwa	Rozwój usług e-administracji.	1
113	informacyjnego.	Zwiększenie dostępu do Internetu np. poprzez Hot Spoty.	2
114	3.4.1. Podniesienie standardów zarządzania miastem.	Działania na rzecz rozwoju podnoszenia wiedzy i kompetencji partnerów społecznych, w obszarach współpracy z sektorem publicznym.	W trybie ciągłym
115	3.4.2 Wzrost jakości świadczenia usług publicznych.	Działania na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych poprzez np. szkolenia, warsztaty tematyczne, wspieranie osób kontynuujących naukę, staże (krajowe i zagraniczne).	W trybie ciągłym
116		Wspieranie realizacji działań analityczno-badawczych stanowiących pomoc dla sfery publicznej, biznesu, edukacji.	W trybie ciągłym
117	3.5.1. Zarządzanie miastem zgodnie z ideą Smart City i Slow City.	Kreowanie polityki przestrzennego rozwoju miasta zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.	1
118		Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań zapewniających lepsze funkcjonowanie miasta, w tym: transport, informacja, bezpieczeństwo, reagowanie na problemy.	1
119	3.5.2. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSi.	Projekt obejmuje kompleksową termomodernizację obiektów ze zmianą sposobu ogrzewania na źródło niskoemisyjne. Projekt dotyczy m.in. : miejskich obiektów oświatowych i pomocy społecznej, Klubu Seniora „Zacisze”, noclegowni dla matek z dziećmi i samotnych kobiet) przy al. Niepodległości, jadłodajnia zlokalizowana przy ul. Okólnej w Pile (okrągłak), miejskich obiektów sportowych, obiektów kultury .	1
120	3.5.3. Modernizacja energetyczna zasobów mieszkaniowych, w tym komunalnych na terenie miasta Piły, łącznie z wymianą infrastruktury na energooszczędną.	Modernizacja energetyczna budynków wielorodzinnych Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej.	1
121	3.5.4. Wsparcie usuwania zagrożeń wynikających z przestarzałych technologii budowlanych.	Działania skierowane do mieszkańców, mające na celu ochronę środowiska (azbest, niska emisja, szamba).	W trybie ciągłym
122	3.5.5.Zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	Wspieranie działań na rzecz wdrażania i stosowania Odnawialnych Źródeł Energii, w tym budowy elektrowni fotowoltaicznej.	1
123	3.5.6. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.	Działania informacyjno -edukacyjno-promocyjne w zakresie propagowania niskiej emisji.	W trybie ciągłym

7. Karty realizacji projektów

Z uwagi na ograniczone możliwości budżetowe samorządu miasta Piły oraz ograniczoną dostępność do finansowania zewnętrznego przedsięwzięć miejskich, proces realizacji strategii należy etapować. Poniższa tabela zawiera planowane do realizacji przedsięwzięcia miejskie oraz działania organizacyjne

i wspierające zrównoważony rozwój miasta do 2035 roku. Wskazano w niej przewidywane lata realizacji projektów, podmiot odpowiedzialny za koordynację przedsięwzięcia oraz zakładane wskaźniki realizacji. Miejskie projekty organizacyjne i działania wspierające wskazane do realizacji w trybie ciągłym, finansowane będą w ramach rocznych budżetów miasta Piły.

Wybranie projektów do realizacji z długiej listy potrzeb zgłaszanych na etapie opracowania strategii, ma zapewnić koncentrację środków finansowych na strategicznych dla rozwoju Piły działaniach oraz ich efektywne wykorzystanie.

Projekty ujęte w Strategii są efektem prac warsztatowych na etapie opracowania dokumentu. Planowane przedsięwzięcia wynikają także z planów i programów operacyjnych przyjętych do realizacji przez Radę Miasta Piły, w tym z *Planu gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Piła* oraz z wynegocjowanego *Mandatu Terytorialnego dla Pilskiego Obszaru Strategicznej Interwencji*.

Pilski Obszar Strategicznej Interwencji tworzy 7 jednostek terytorialnych - miasto Piła jako ośrodek subregionalny, ze swoim obszarem funkcjonalnym obejmującym gminy: Krajenka, Trzcianka, Ujście, Wysoka, Kaczory, Szydłowo.

Lista projektów podstawowych Pilskiego OSI ujętych w Mandacie Terytorialnym, w tym przedsięwzięcia do realizacji przez samorząd miasta Piły.

- Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pilskim OSI.
- Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Pilskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo.
- Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI.
- Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Pilskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru.
- Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (zabezpieczenie przed następstwami niekorzystnych zjawisk pogodowych).
- Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Pilskiego OSI (wsparcie systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń).
- Inwestycje w infrastrukturę sanitarną Pilskiego OSI.
- Ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Pilskiego OSI.
- Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych POSI.
- Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura przedszkolna).
- Poprawa infrastruktury edukacyjnej na terenie gmin Pilskiego OSI (infrastruktura edukacji ogólnokształcącej).

Obszary wsparcia w sferze społecznej wskazane w Mandacie Terytorialnym.

- Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę.
- Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie.
- Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym.
- Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia (z zakresu edukacji przedszkolnej i edukacji ogólnej).

Projekty planowane do realizacji do 2020 roku wyodrębniono w *Programie rozwoju miasta Piły do 2020 roku*, który stanowi załącznik nr 1 do Strategii. Został on rozszerzony o szacowane koszty realizacji projektów.

Projekty będą realizowane przez właściwe merytorycznie wydziały Urzędu Miasta, jednostki miejskie i spółki z udziałem kapitałowym miasta, przy zaangażowaniu i wsparciu szerokiego grona partnerów/ interesariuszy poszczególnych projektów. Należą do nich m.in. uczelnie wyższe, przedsiębiorcy, samorządy gospodarcze, gestorzy mediów, organizacje pozarządowe, spółdzielnie mieszkaniowe i wspólnoty mieszkaniowe, samorząd powiatu i jego jednostki organizacyjne, samorząd województwa i jego jednostki organizacyjne, służby administracji rządowej, których przedstawiciele uczestniczyli w opracowaniu Strategii. W kartach projektów wskazano wymienione niżej podmioty, jako główne podmioty odpowiedzialne za ich koordynację i realizację, nie precyzując wszystkich interesariuszy zaangażowanych w przygotowanie i realizację przedsięwzięć.

- Wydziały Urzędu Miasta Piły, w tym:
 - Wydział Finansowy (FN)
 - Wydział Rozwoju i Funduszy Europejskich Urzędu Miasta Piły (RFE)
 - Wydział Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (GKM)
 - Wydział Oświaty, Kultury i Sportu (OKS)
 - Wydział Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego (SOZK)
 - Wydział Gospodarki Nieruchomościami (GN)
 - Miejska Pracownia Urbanistyczna (PU)
 - Wydział Architektury (A)
 - Biuro Prezydenta (BP)
 - Wydział Organizacyjno – Prawny (OP)
 - Wydział Administracyjny (AD)
 - Straż Miejska (SM)
- Miejski Zakład Gospodarki Mieszkaniowej (MZGM)
- Miejskie jednostki oświatowe (JO)
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS)
- Ośrodek Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (OPIRPA)
- Zarząd Dróg i Zieleni (ZDiZ)
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji (MOSiR)

- Regionalne Centrum Kultury Fabryka Emocji (RCK)
- Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Pantaleona Szumana (MiPBP)
- Muzeum Stanisława Staszica (Muzeum)
- Miejskie Wodociągi i Kanalizacja Spółka z o.o. (MWiK)
- Miejski Zakład Komunikacji Spółka z o.o. (MZK)
- Piłskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Spółka z o.o. (PTBS)
- Inwest Park Spółka z o.o. (IP)
- Centrum Rekreacji Wodnej Aquapil Spółka z o.o. (Aquapil)
- Tarpil Spółka z o.o. (Tarpil)
- Spółka Wodno-Ściekowa GWDA Spółka z o.o. (GWDA)
- Altvater Piła Spółka z o.o. (Altvater)
- Miejska Energetyka Ciepła Spółka z o.o. (MEC)
- Fotowoltaika Piła Spółka z o.o. (Fotowoltaika)
- Spółdzielnia Socjalna Zielona Piła (SSZP)
- Spółdzielnia Socjalna Nowe Horyzonty (SSNH)
- Związek Międzygminny Piłski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi (PRGOK).

Projekty do realizacji w latach 2016 - 2035

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
1	Budowa markowego produktu Wielkopolski – Piłska strefa aktywności.	1.1.1. Rewitalizacja obiektów i przestrzeni publicznych, w tym: - kontynuacja realizacji projektu „Budowa markowego produktu Wielkopolski – Piłska strefa aktywności” - rewitalizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych, - rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej.	Projekt stanowi kontynuację przedsięwzięcia pod nazwą Piłska strefa aktywności turystycznej, które było I etapem projektu. Do realizacji pozostał etap II, III, IV, pod nazwą Piłska strefa aktywności. <u>Etap II.</u> Obejmuje rewitalizację północnej część wyspy miejskiej, z leżącymi na północ terenami nadrzecznymi rzeki Gwdy, ze starorzeczem – na linii od ul. Dąbrowskiego do ul. Małgorzaty. Przedsięwzięcia ujęte w projekcie: - uporządkowanie, zagospodarowanie i rewitalizacja publicznych przestrzeni wyspy miejskiej i terenów nadrzecznych, przyrodnicze ścieżki edukacyjne miejsca do realizacji inicjatyw kulturalnych i społeczno-integracyjnych; - budowa ciągów pieszo – rowerowych z niezbędną infrastrukturą, łączących się z miejskim systemem ścieżek rowerowych, w tym budowa mostku pieszo rowerowego komunikującego wyspę z obszarami nadrzecznymi i bulwarami lewobrzeżnymi rzeki Gwdy; - budowa ogólnodostępnej nowoczesnej infrastruktury edukacyjno-rekreacyjnej (m.in. skatepark, siłownie zewnętrzne, pump track, edukacyjno-innowacyjny plac zabaw, boiska, miejsca wypoczynku, rekreacji), z innowacyjnymi elementami; - stworzenie planowanego zagospodarowania terenu drzewami i krzewami, żywopłotami, które będą istotnym elementem wytyczania szlaków i ścieżek edukacyjnych (zrealizowane zostaną rozmaite funkcje: dydaktyczne, sanitarno-higieniczne w odniesieniu do człowieka, przyrodniczo-klimatyczne oraz estetyczne) - budowa przystani na rz. Gwdzie - przy Mostach Królewskich oraz na wysokości pętli autobusowej przy ul. Walki Młodych; - udrożnienie północnej części starorzecza, budowa mostu dojazdowego i zagospodarowanie starorzecza z zachowaniem jego walorów przyrodniczych; - budowa energooszczędnego sterowanego i zarządzanego inteligentnie oświetlenia terenu oraz systemu monitoringu miejskiego; elementy OZE, - budowa mediateki na Placu Zwycięstwa z zagospodarowaniem otoczenia, - budowa amfiteatru i wieży widokowej w Parku na wyspie. <u>Etap III</u> - zagospodarowanie Zalewu Koszyckiego <u>Etap IV</u> - muzeum wojskowe, schronohangary na lotnisku.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe, środki prywatne	RFE/ PU, A, MOPS, SM, RCK, Muzeum, MiPBP	- powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha), - otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (m ²), - liczba obiektów (szt.), - liczba użytkowników (os.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
2	Rewitalizacja zdegradowanych, komunalnych zasobów mieszkaniowych.		Przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczą komunalnych obiektów mieszkaniowych i przestrzeni publicznych	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	GKM / MZGM, ZDiZ, PU, A	- liczba obiektów (szt.), - ograniczenie zużycia energii (Mwh/rok), - ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)
3	Rewitalizacja obiektów użyteczności publicznej		Rewitalizacja obiektów oświatowych, dotyczy budynków istotnych dla historii miasta: - renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 7, al. Wojska Polskiego 45, - renowacja elewacji budynku Szkoły Podstawowej Nr 1, ul. Buczka 11, - odnowienie elewacji budynku oraz remont dachu w Gimnazjum Nr 5 im. Tadeusza Kościuszki, ul. Bydgoska 23	2016-2019	Środki własne, dotacje UE	OKS/JO	- liczba obiektów (szt.), - ograniczenie zużycia energii (Mwh/rok), - ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)
4	Budowa kanalizacji sanitarnej w ul. Kamiennej.	1.1.2. Budowa i rozbudowa infrastruktury sieciowej, w tym: wodno-kanalizacyjnej, oświetleniowej.	Utworzenie nowej zlewni w zakresie odprowadzania ścieków kanalizacji sanitarnej dla rejonu ul. Kamiennej i osiedla Zawada – Gładyszewo o długości sieci – 2368 mb z 2 tłoczniami ścieków. Kanalizacja sanitarne stanowić będzie rozbudowę istniejącego systemu kanalizacji sanitarnej, a ścieki odprowadzane będą do miejskiej oczyszczalni ścieków Piła – Leszków.	2016-2019	Środki własne	MWiK	- długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej (km)
5	Modernizacja oświetlenia ulicznego na terenie miasta Piły, w tym budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego		Modernizacja oświetlenia ulicznego i osiedlowego polegająca na wymianie starych opraw sodowych i opraw rtęciowych oraz budowa energooszczędnego oświetlenia ulicznego.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe	ENEA S.A.	- liczba punktów świetlnych (szt.), - ograniczenie zużycia energii (Mwh/rok), - ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)
6	Budowa, zgodnie z programem zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, infrastruktury kanalizacji deszczowej – w tym mała retencja, zlewnie, przebudowa i modernizacja kanałów		Budowa 26 zbiorników retencyjnych wód opadowych o orientacyjnej pojemności – 35 tys. m ³ na istniejącej sieci kanalizacji deszczowej w mieście Piła	2021-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe	MWiK	- liczba zbiorników retencyjnych (szt.)
7	Południowy kolektor kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic: Wypoczynkowej i Rydygiera.	1.1.3. Rozbudowa systemu magistralnej kanalizacji sanitarnej na terenie miasta Piły.	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej o sumarycznej długości: 10 km wraz z układem kabli sterowniczych, elektrycznych i zasilających oraz szacunkowo od 5 do 8 pompowni ścieków w tym 4 przejścia przez tory PKP. W związku z rozwojem osiedli mieszkaniowych w kierunku Szydłowa i Starej Łubianki konieczna jest rozbudowa systemu kanalizacji sanitarnej w celu ograniczenia ilości ścieków spławianych przez centrum miasta.	2018-2020	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne	MWiK	- długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej (km)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
					i krajowe		
8	Budowa ujęć wody ze Stacją Uzdatniania Wody i zbiornikiem retencyjnym na terenie Bydgoskiego Przedmieścia.	1.1.4. Budowa nowych ujęć wody i rozbudowa magistralnego systemu sieci wodociągowej.	4 ujęcia wody o głębokości do 100 mb i wydajności do 300m ³ /h z podziemnym retencyjnym zbiornikiem żelbetowym o pojemności 4 tys. m ³ i Stacją Uzdatniania Wody oraz wpięcie do istniejącego układu sieci wodociągowej wraz z układem kabli elektrycznych, sterowniczych i zasilających urządzenia obsługujące pompowanie, uzdatnianie i dystrybucję wody. Alternatywnie wybudowana na obiekcie zostanie: - farma fotowoltaiczna o mocy 100 kW lub - turbina wodna (na rurociągu wodnym) o mocy do 100 kW.	2018-2020	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	MWiK	- długość magistralnej sieci wodociągowej (km), - liczba nowych ujęć wody (szt.)
9	Budowa magistrali wodociągowej DN 630 Dolaszewo		Budowa nowej magistrali wodociągowej DN360 o sumarycznej długości 3,5 km z 7 komorami zasuwowymi.	2021-2023	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	MWiK	- liczba nowych ujęć wody (szt.), - długość magistralnej sieci wodociągowej (km)
10	Budowa ujęcia wody z bariery wschodniej		Budowa ujęć wody z bariery wschodniej, z budową sieci magistralnej oraz teletechnicznej o dł. ok. 5 km	2022-2025	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	MWiK	- długość magistralnej sieci wodociągowej (km)
11	Optymalizacja sieci ciepłowniczej.	1.1.5. Budowa i rozbudowa zbiorczych systemów ogrzewania.	Poprawa stanu infrastruktury energetycznej w celu zmniejszenie strat energii powstających w procesie przesyłu i dystrybucji ciepła w systemie ciepłowniczym na terenie miasta Piły. Planowe jest zwiększenie liczby połączeń do sieci. Projekt przyczyni się do oszczędności nieodnawialnych zasobów energetycznych oraz wpłynie pozytywnie na stan środowiska naturalnego, poprzez polepszenie stanu powietrza atmosferycznego w mieście i regionie.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, preferencyjne instrumenty finansowe	MEC	- liczba nowych połączeń do sieci ciepłowniczej (szt.), - ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)
12	Optymalizacja wytwarzania ciepła		Modernizacja i odtworzenie źródeł ciepła, w celu podniesienia efektywności oraz bezpieczeństwa dostaw ciepła. Umożliwi dalszą poprawę funkcjonowania systemu ciepłowniczego na terenie miasta. Zapewni korzyści środowiskowe.	2016-2035	Środki własne, pożyczki	MEC	- ograniczenie zużycia energii (Mwh/rok), - ograniczenie emisji CO ₂ (Mg/rok)
13	Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego.	1.1.6. Budowa i rozbudowa infrastruktury dla bezpieczeństwa miasta.	Rozbudowa i modernizacja monitoringu wizyjnego na terenie miasta Piły, zapewniająca m.in. podniesienie poziomu bezpieczeństwa w mieście, poprawy funkcjonowania systemów informacji i zarządzania oraz szybkiego reagowania.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	SM	- liczba zamontowanych kamer (szt.), - liczba obiektów (szt.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
14	Rozbudowa systemu szybkiego reagowania w stanach klęsk i katastrof na terenie Piłskiego OSI.		W ramach realizacji projektu zostaną rozbudowane systemy wczesnego reagowania i ratownictwa dla miasta Piły, a także wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń. Rozbudowa systemu ma objąć m. in.: - modernizację i unowocześnienie istniejących rozwiązań technicznych. - zapewnienie możliwości współpracy istniejących analogowych i cyfrowych miejskich rozwiązań systemowych z systemem powiatowym i wojewódzkim, - dostosowanie funkcji systemu do nowych możliwości wynikających z rozwoju infrastruktury informatycznej i cyfrowych platform łączności radiowej, - stworzenie docelowo systemu kompatybilnego z systemem wojewódzkim, zapewniającego możliwość rozwoju oraz dającego możliwość wykorzystania oprócz syren alarmowych wchodzących w skład RSSS także rozgłośni radiowych i ośrodków telewizyjnych, operatorów telefonii komórkowej (Cell Broadcast), operatorów telefonii stacjonarnej, syreny alarmowe nie włączone do miejskiego systemu alarmowania (m. in. syreny zakładów pracy).Projekt podnoszący bezpieczeństwo mieszkańców miasta i obszaru funkcjonalnego.	2017-2019	Środki własne, dotacje UE	SOZK	- liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania (szt.)
15	Wspieranie działań służb ratowniczych i porządkowych podnoszących bezpieczeństwo mieszkańców miasta Piły.		Działania wspierające przedsięwzięcia służb ratowniczych i porządkowych. Bieżący monitoring i współpraca jednostek miejskich z innymi służbami porządkowymi i ratowniczymi. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	SM	-
16	Zagospodarowanie miejskich terenów zieleni i nadrzecznych.	1.1.7. Dalsze zagospodarowanie miejskich terenów zieleni i terenów nadrzecznych.	Kontynuacja zagospodarowania i rewitalizacji miejskich terenów zieleni , placów, skwerów i terenów nadrzecznych np. miejsca odpoczynku i rekreacji, zielone place zabaw, odtwarzanie zieleni, ciągi spacerowe i pieszo-rowerowe, parkowe oświetlenie. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	ZDiZ	- powierzchnia zagospodarowanych terenów (ha), - liczba punktów świetlnych (szt.) - liczba obiektów (szt.)
17	Przebudowa i modernizacja OTW Płotki.	1.1.8. Rozbudowa i modernizacja miejskich obiektów	Kontynuacja przebudowy i modernizacji OTW Płotki – domki letniskowe, infrastruktura usługowa, komunikacyjna i zagospodarowanie terenu.	2016-2025	Środki własne, preferencyjne instrumenty finansowe	MOSiR	- liczba obiektów (szt.), - liczba użytkowników (os.), - powierzchnia zagospodarowanych terenów (ha)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
18	Rozbudowa i modernizacja zespołu sportowego przy ul. Żeromskiego oraz przebudowa i rozbudowa stadionu lekkoatletycznego, jako obiektu sportowego o znaczeniu ponadlokalnym.	sportowo-rekreacyjnych.	Kontynuacja modernizacji stadionu lekkoatletycznego w Pile, wykonanie m.in. dróg i parkingów, oświetlenia terenowego, sanitariatów.	2016-2025	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	MOSiR	- liczba obiektów (szt.), - liczba użytkowników (os.)
19	Rozbudowa centrum sportowo-rekreacyjnego Aquapark przy ulicy Grottgera.		<u>I etap</u> Rozbudowa Centrum Sportowo – Rekreacyjnego Aquapark w Pile - budowa krytej pływalni o wymiarach niecki 25 x 12m. - parkingi i drogi, - część rekreacyjna – zjeżdźalnie, wanny z hydromasażem, basen ze sztuczną falą, <u>II etap</u> Przebudowa lodowiska na świat saun	2016-2025	Środki własne, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe	RFE/Aquapil	- liczba obiektów (szt.)
20	Budowa krytego basenu na osiedlu Górnym.		Budowa krytego basenu na osiedlu Górnym, w zespole sportowym przy ul. Żeromskiego	2019-2022	Środki własne, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe	MOSiR	- liczba obiektów (szt.)
21	Budowa hali sportowej przy Szkole Podstawowej Nr 7 im. Adama Mickiewicza w Pile.	1.1.9. Rozwój infrastruktury edukacyjno-oświatowej w powiązaniu z rozwojem przestrzennym miasta,	Budowa hali sportowej wraz z zapleczem (przebieralnie i umywalnie dostosowane dla osób niepełnosprawnych, salka sportowa, magazyn na sprzęt sportowy, hol, sanitariaty ogólnodostępne, szatnia dla widzów). Na hali możliwość instalacji boisk do gier zespołowych jak: siatkówka, koszykówka, tenis, zapasy, gimnastyka sportowa, akrobatyka sportowa, badminton, judo oraz niewymiarowe boisko piłki ręcznej. Sala z przeznaczeniem do gier zespołowych i gimnastyki z możliwością podziału na 2 części. Galeria dla widzów dla ok. 40 osób.	2016-2018	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	OKS/JO	- liczba obiektów (szt.)
22	Budowa hali sportowej przy Zespole Szkół Nr 3 im. Lotników Polskich w Pile.	podniesienie jakości edukacji.	Budowa hali sportowej wraz z zapleczem (przebieralnie i umywalnie dostosowane dla osób niepełnosprawnych, salka sportowa, magazyn na sprzęt sportowy, hol, sanitariaty ogólnodostępne, szatnia dla widzów). Na hali możliwość instalacji boisk do gier zespołowych jak: siatkówka, koszykówka, tenis, zapasy, gimnastyka sportowa, akrobatyka sportowa, badminton, judo oraz niewymiarowe boisko piłki ręcznej. Sala z przeznaczeniem do gier zespołowych i gimnastyki z możliwością podziału na 2 części. Galeria dla widzów dla ok. 40 osób.	2016-2018	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	OKS/JO	- liczba obiektów (szt.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
23	Budowa wielofunkcyjnego boiska o nawierzchni syntetycznej przy Zespole Szkół Nr 3 im. Lotników Polskich w Pile.		Wielofunkcyjne boisko o nawierzchni syntetycznej o wymiarach 44m x 22 m z możliwością instalacji boisk do gier zespołowych dla: piłki ręcznej i nożnej, siatkówki, koszykówki, tenisa, badmintona.	2016-2018	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	OKS/JO	- liczba obiektów (szt.)
24	Podnoszenie wiedzy i kompetencji dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji na terenie Piłskiego OSI		Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	OKS/JO	- liczba projektów (szt.)
25	Przygotowanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe jedno i wielorodzinne (m.in. os. Koszyce, Gładyszewo, Górne).	1.1.10. Rozwój budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta Piły	Przygotowanie terenów gminnych pod budownictwo mieszkaniowe jedno i wielorodzinne (mpzp, podziały, scalanie, wykupy, budowa infrastruktury).	2016-2035	Środki własne, dotacje krajowe	GN/ PU, A, ZDiZ, MWiK, MEC	- liczba działek pod budownictwo mieszkaniowe (szt.), - powierzchnia działek pod budownictwo mieszkaniowe (ha)
26	Poprawa dostępności komunikacyjnej terenów pod budownictwo mieszkaniowe.		Budowa ulic osiedlowych dla obsługi terenów przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe jedno i wielorodzinne.	2016-2035	Środki własne, dotacje krajowe	ZDiZ	- długość dróg (km)
27	Atrakcyjne zagospodarowanie otoczenia budynków mieszkalnych.		Zagospodarowanie terenów zieleni w sąsiedztwie osiedli mieszkaniowych.	2016-2035	Środki własne, dotacje krajowe	MZGM, ZDiZ, PTBS	- powierzchnia zagospodarowanych terenów (ha)
28	Poszerzenie i modernizacja Cmentarza Komunalnego w Pile	1.1.11. Rozbudowa Cmentarza Komunalnego w Pile	Rozbudowa Cmentarza Komunalnego przy ul. Motylewskiej poprzez wytyczenie nowych kwater na nieruchomości o powierzchni 6,6ha znajdującej się przy ulicy Przemysłowej i przewidzianej pod ten cel w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zakres: wycinka i karczowanie drzew obecnie rosnących na tym terenie oraz wykonanie robót rozbiórkowych obiektu dawnego magazynu, budowa infrastruktury sieciowej, alejek, wykonanie nasadzeń drzew i krzewów, ogrodzenie terenu cmentarza, budowa kolumbarium i parkingu.	2020-2023	Środki własne	ZDiZ	- powierzchnia zagospodarowanych terenów (ha)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
29	Ochrona, promowanie i rozwoju dziedzictwa naturalnego oraz kulturowego Piłskiego OSI	1.1.12. Prowadzenie oraz wsparcie działań na rzecz ochrony zasobów materialnych i niematerialnych dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona obiektów zabytkowych oraz miejsc pamięci.	Celem projektu jest podniesienie atrakcyjności obiektów kultury na terenie Piłskiego OSI oraz ochrona i zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprzez interwencje skierowane na inwestycje chroniące ich stan. Tereny Piłskiego OSI są dawnym obszarem przygranicznym, zamieszkałym w przeszłości przez społeczność wielokulturową i wielonarodową. Nieliczne, w związku ze zniszczeniami wojennymi materialne pamiątki przeszłości wymagają ochrony, remontów, renowacji i konserwacji. Objęte projektem działania na terenie miasta Piły obejmują m. in. budynek Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji oraz projekt realizowany przez Parafię p.w. Świętej Rodziny dotyczący renowacji zabytkowych kościelnych organów.	2017-2019	Środki własne, dotacje UE	RCK, Parafia p.w. Świętej Rodziny	-liczba zabytków objętych wsparciem (szt.), -liczba instytucji kultury objętych wsparciem (szt.)
30	Działania na rzecz ochrony, zagospodarowania i promocji zabytkowych obiektów przemysłowych		Działania na rzecz ochrony, zagospodarowania i promocji zabytkowych obiektów przemysłowych związanych z historią miasta i regionu , w tym pokolejowych np. pilska parowozownia Okrągłak wraz z otoczeniem .Działania wspierające ochronę, zagospodarowanie i promocję lokalnych atrakcji turystycznych oraz kulturowych. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	BP/OKS, PU, A, Muzeum	-
31	Działania na rzecz ochrony, utrzymania i promocji cmentarzy zabytkowych w Pile.		Działania na rzecz ochrony, utrzymania i promocji cmentarzy zabytkowych w Pile. Działania wspierające ochronę, zagospodarowanie i promocję lokalnych atrakcji kulturowych. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	GKM OKS	-
32	Działania na rzecz budowy przenośni statków turystycznych na jazie w Byszkach, w celu udroźnienia Gwdy jako drogi wodnej.	1.1.13. Wsparcie działań zwiększających turystyczne wykorzystanie rzeki Gwdy.	Działania wspierające budowę przenośni statków turystycznych na jazie w Byszkach, w celu udroźnienia Gwdy jako drogi wodnej. Działania wspierające ochronę, zagospodarowanie i promocję lokalnych atrakcji turystycznych oraz kulturowych. W trybie ciągłym.	2016-2020	-	BP	-
33	Działania na rzecz połączenia komunikacyjnego rzeki Gwdy z Notecią (żeglowność).		Działania wspierające, mające na celu połączenie komunikacyjne rzeki Gwdy z rzeką Notecią. Wsparcie m.in. w formie promocji oferty turystycznej i ujęcia w systemie promocji Piły. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	BP	-
34	Działania na rzecz tworzenia nowej infrastruktury na rzece Gwdzie, w granicach miasta Piły		Działania wspierające budowę infrastruktury na rzece Gwdzie, zmierzające do jej turystycznego i rekreacyjnego wykorzystania np. budowa slipów, przystani. W trybie ciągłym. Współpraca z RZGW w zakresie remontów i przebudowy nabrzeży rzeki Gwdy w granicach administracyjnych miasta Piły. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	RFE/MZK , BP	-

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
35	Remonty, budowa i modernizacja dróg publicznych, rozbudowa systemu ścieżek rowerowych, budowa i rozbudowa parkingów.	1.2.1. Rozbudowa wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta.	Budowa, modernizacja i remonty wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta Piły, z oświetleniem, w tym: - budowa, przebudowa i remonty dróg publicznych na terenie miasta; - budowa i przebudowa ścieżek rowerowych m.in. ul. Kossaka od Ronda 10 Kwietnia 2010 Roku do drogi krajowej nr 10/11, droga w kierunku Żelgniewa – przebudowa ścieżki do ośrodka MOSiR Płotki; uzupełnienie braków ścieżki rowerowej w obwodnicy Śródmiejskiej – odcinek w ul. Okólnej i ul. Okrzei; odcinek w ul. Wawelskiej od ul. Karpackiej do torów kolejowych; ścieżka rowerowa łącząca Osiedle Motylewo z centrum miasta poprzez dowiązanie do ścieżki w osiedlu Staszycy; ul. Mickiewicza z obydwu stron; al. Wojska Polskiego na odcinku od ul. Mickiewicza do ul. Krzywej; ciąg pieszo-rowerowy wzdłuż Al. Powstańców Wielkopolskich na odcinku od ronda Ignacego Łukasiewicza do Philips Lighting Poland S.A. (jednostronnie); przebudowa ciągu na pieszo-rowerowy wzdłuż ul. Jana Pawła II od mostu do Ronda Solidarności; ul. Bydgoska od ul. Podchorążych do torów Kostrzyń- Tczew; ścieżki rowerowe od Osiedla Motylewo w kierunku Ujścia; Droga Kotuńska - ul. Wyspiańskiego; przebudowa ścieżki w ul. Paderewskiego, przedłużenie ścieżki w ul. Paderewskiego od obwodnicy do Zalewu Koszyckiego i dalej wokół Zalewu Koszyckiego do ul. Miłej, odcinek wzdłuż Al. Niepodległości łączącej ul. Miłą z projektowanym odcinkiem wzdłuż doliny Gwdy; - budowa i rozbudowa parkingów publicznych ; - budowa parkingów rowerowych i pozostałej infrastruktury rowerowej.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	RFE/GKM, ZDiZ, PU, A,	- długość dróg (km), - długość dróg dla rowerów (km) - liczba miejsc parkingowych (szt.) - liczba punktów świetlnych (szt.)
36	Przebudowa ul. Bydgoskiej		Przebudowa ul. Bydgoskiej – II i III etap. <u>II etap</u> Kontynuacja przebudowy ulicy Bydgoskiej pomiędzy ul. Podchorążych i Al. Powstańców Wielkopolskich wraz z budową ciągu pieszo-rowerowego i przebudową oświetlenia, oraz z budową parkingu przy Urzędzie Kontroli Skarbowej i Izbie Skarbowej (odcinek: około 1 km), wykonanie nasadzeń zieleni, modernizacja oświetlenia ulicznego. <u>III etap</u> Przebudowa ulicy Bydgoskiej od torów kolejowych (trasa na Tczew) do skrzyżowania dróg krajowych nr 10 i nr 11.	2016-2025	Środki własne, dotacje krajowe	ZDiZ	- długość dróg (km) - liczba punktów świetlnych (szt.)
37	Przebudowa ul. Przemysłowej.		Przebudowa ul. Przemysłowej na odcinku od wejścia na Cmentarz Komunalny w Pile do skrzyżowania z drogą krajową nr 11. Realizacja uzależniona od posiadanych środków finansowych, pozyskania środków zewnętrznych.	2017-2020	Środki własne, dotacje krajowe	ZDiZ	- długość dróg (km)
38	Budowa zachodniej obwodnicy miasta		Budowa zachodniej obwodnicy miasta – al. Poznańska, ul. Cicha, ul. Siemiradzkiego, ul. Pomorska, ul. Podgórna – I i II etap	2021- 2030	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	ZDiZ	- długość dróg (km)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
39	Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrum miasta Piły rejonie Placu Staszica	1.2.2. Wspieranie gospodarki niskoemisyjnej poprzez zmiany mobilności miejskiej w centrach miast POSI.	Budowa i przebudowa centrum miasta w rejonie ulic 11 Listopada, 14 Lutego, M. Konopnickiej i Zygmunta Starego oraz Placu Staszica i Placu Konstytucji w celu ograniczenia ruchu drogowego i poprawy bezpieczeństwa; budowa parkingu park&ride wraz z miejscami dla osób niepełnosprawnych oraz opiekunów z dziećmi, miejsc postojowych typu kiss&ride oraz parkingu dla rowerów; budowa systemów informacji i zarządzania. Kampania informacyjno – promocyjna o wybudowanej infrastrukturze, jej walorach i możliwościach jej wykorzystania, w ramach promocji zrównoważonej mobilności.	2016-2020	Środki własne, dotacje UE,	RFE/ ZDiZ, PU, A, GKM, SM, BP	- długość dróg (km), - długość dróg dla rowerów (km), - liczba miejsc parkingowych (szt.)
40	Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI, podnosząca ich spójność i bezpieczeństwo.	1.2.3. Poprawa infrastruktury komunikacyjnej łączącej jednostki osadnicze Piłskiego OSI.	Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej Piłskiego OSI, poprawiająca spójny system połączeń drogowych i tras rowerowych pomiędzy gminami POSI m.in.: - budowa i przebudowa ścieżek/tras rowerowych budujących spójność komunikacyjną z jednostkami osadniczymi POSI, w tym w kierunkach na Zelgniewo, Kaczory, Ujście, Kotuń, Szydłowo, Dobrzyce w powiązaniu z rozbudową wewnętrznego układu komunikacyjnego miasta; - utworzenie systemu parkingów buforowych „park&ride” i „bike&ride” (w ramach projektu zostaną wybudowane parkingi buforowe mające na celu przejęcie dojeżdżających do miast samochodów osobowych z ościennych gmin i umożliwienie zmiany środka komunikacji np. na rower lub transport publiczny), - budowa systemów informacji parkingowej, - budowa systemów wypożyczalni rowerów publicznych/miejskich POSI (zaprojektowanie systemu, zakup i montaż), - budowa, modernizacja, wymiana na energooszczędne oświetlenia ulicznego i drogowego, - budowa systemów informacji i zarządzania, - kampania informacyjno – promocyjna o wybudowanej infrastrukturze, jej walorach i możliwościach jej wykorzystania, w ramach promocji zrównoważonej mobilności.	2018-2023	Środki własne, dotacje UE	RFE/ ZDiZ, GKM, SM, MZK, A, PU, BP	- długość dróg dla rowerów (km), - liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.), - ograniczenie zużycia energii (MWh/rok), - ograniczenie emisji (CO ₂ Mg/rok)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
41	Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego Piłskiego OSI, wspierające integrację różnych form transportu zbiorowego na terenach miejskich i podmiejskich obszaru.	1.2.4. Rozbudowa i unowocześnienie transportu zbiorowego.	<p>Podstawowym celem projektu jest ulepszenie i modernizacja infrastruktury transportu zbiorowego. Projekt będzie obejmował:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zakup autobusów niskoemisyjnych spełniających normę emisji spalin EURO 6 dla potrzeb komunikacji miejskiej i podmiejskiej, - budowa zintegrowanego centrum przesiadkowego /miejsc przesiadkowych, łączących różne rodzaje komunikacji (kolej, autobusy, rowery, inne) - miejską, podmiejską, publiczną, prywatną w ramach POSI, - poprawa infrastruktury przystankowej, - budowa/wydłużenie zatok w tym będących przystankami integrującymi autobusy w ramach POSI, - zakup multimedialnych wiat przystankowych, z informacją - multimedialne tablice informacyjne; - instalacja nowoczesnych parkomatów na istniejących i nowych płatnych parkingach wraz z inteligentnym mobilnym oprogramowaniem i zasilaniem, zapewniającym interoperacyjność między istniejącymi i planowanymi e-usługami oraz kompatybilność z wdrożoną kartą miejską; Zastosowane rozwiązania techniczne zapewnią szerokie możliwości związane zarówno z identyfikacją użytkowników, nowoczesnymi formami płatności; w wyniku przeprowadzenia projektu stworzona zostanie możliwość mobilna płatności oraz kartami płatniczymi. - wdrażanie systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej <p>Projekt obejmuje m.in. wprowadzenie systemu automatycznej komunikacji z autobusem w celu zapewnienia informacji o odjazdach autobusów w czasie rzeczywistym, zakup i montaż tablic świetlnych na przystankach, zakup i montaż tablic świetlnych pokazujących przebieg trasy w czasie rzeczywistym wewnątrz autobusów oraz wyposażenie wiat w system informacji pasażerskiej w oparciu o kody QR);</p> <ul style="list-style-type: none"> - budowa w Pile zintegrowanych systemów zarządzania, m. in. ruchem, oświetleniem, monitoringiem w tworzonym Centrum Smart City. 	2016-2020	Środki własne, dotacje UE	RFE/ ZDiZ, GKM, BP, SM, MZK, PU, A	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych (szt.), -liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej (szt.), - długość dróg dla rowerów (km), - liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.), -ograniczenie zużycia energii (MWh/rok), - ograniczenie emisji (CO₂ Mg/rok)
42	Rozwój miejskiego zbiorowego transportu niskoemisyjnego wraz z systemem zarządzania komunikacją miejską w Pile.		<p>Przedmiotem projektu jest zakup autobusów niskopodłogowych autobusów dla komunikacji miejskiej w Pile, spełniających normę Euro 6 w zakresie emisji substancji niebezpiecznych. Istotnymi elementami projektu są:</p> <p>zaprojektowanie Systemu Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (SDIP) i etapowe wdrażanie SDIP; przebudowa miejsc przystankowych/ przesiadkowych integrujących różne formy transportu; działania informacyjno – promocyjne dot. transportu publicznego. Na przystankach autobusowych zostaną zamontowane elektroniczne tablice informacyjne oraz infokioski. Autobusy będą wyposażone w niezbędne urządzenia do współpracy z SDIP (komputery pokładowe, GPS, elektroniczne tablice informacyjne). SDIP ma być systemem otwartym dla innych przewoźników.</p>	2016-2025	Środki własne fundusze UE	RFE/ MZK, GKM, BP	<ul style="list-style-type: none"> -liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej (szt.), - liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych (szt.), -ograniczenie zużycia energii MWh/rok, - ograniczenie emisji CO₂ Mg/rok

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
43	Wspieranie działań na rzecz poprawy infrastruktury kolejowej oraz budowy dróg ekspresowych S10 i S11.	1.2.5. Działania na rzecz poprawy infrastruktury kolejowej i drogowej, w tym budowy S10 i S11.	Wspieranie działań na rzecz poprawy infrastruktury kolejowej oraz budowy dróg ekspresowych S10 i S11, w celu poprawy dostępności komunikacyjnej północnej Wielkopolski. W trybie ciągłym.	2016-2025	-	BP, PU, A	-
44	Przejęcie przez samorząd miasta lotniska .	1.2.6. Uruchomienie i zagospodarowanie lotniska, w tym do wykorzystania komunikacyjnego.	Przejęcie przez Gminę Piła od Skarbu Państwa lotniska powojkowego, w formie darowizny.	2016-2018		GN	- powierzchnia przejętego lotniska (ha)
45	Uruchomienie lotniska GA (General Aviation), z zagospodarowaniem.	lotniska, w tym do wykorzystania komunikacyjnego.	Uruchomienie lotniska GA (General Aviation), z zagospodarowaniem terenu.	2018-2022	Środki własne, preferencyjne instrumenty finansowe	GN, PU, A, BP	- powierzchnia zagospodarowanych terenów (ha), - liczba obiektów (szt.)
46	Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia	1.3.1 Utworzenie strefy przemysłowej Piła południowo – wschodnia: - kontynuacja realizacji projektu „Rewitalizacja obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia”; - dalszy rozwój Pomorskiej SSE Podstrefa Piła.	Projekt realizowany etapowo . <u>Realizacja w pierwszej kolejności:</u> Ten etap obejmuje przebudowę i rozbudowę istniejącej ulicy Wawelskiej (m.in. jezdni przystosowanej do ruchu ciężkiego wraz z odwodnieniem, oświetleniem, chodnikami i ciągiem pieszo-rowerowym, zieleni), budowę infrastruktury i dróg wewnętrznych (m.in. jezdnie, chodniki, ciągi pieszo-rowerowe, oświetlenie uliczne kanał technologiczny dla przyszłej infrastruktury kablowej), budowę drogi dojazdowej do nieruchomości po stronie wschodniej od obecnego przebiegu drogi krajowej nr 11 (m.in. jezdni z chodnikiem, ścieżką rowerową, odwodnieniem, oświetleniem ulicznym), przebudowę i rozbudowę ul. Magazynowej (m.in. jezdni z chodnikiem, ciągiem pieszo – rowerowym, odwodnieniem, oświetleniem ulicznym, zieleni). Realizacja kolejnych elementów uzależniona od posiadanych i/lub pozyskanych środków finansowych zewnętrznych: • <u>Rejon ul. Walki Młodych</u> Przebudowa i rozbudowa istniejącej ulicy Walki Młodych (m.in. jezdni przystosowanej do ruchu ciężkiego wraz z odwodnieniem, oświetleniem, chodnikami i ciągiem pieszo-rowerowym, zatoki autobusowe, wiaty i zieleni przyuliczna), budowa wewnętrznego układu drogowego na terenach przemysłowych zapewniającego obsługę komunikacyjną (m.in. jezdni, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie uliczne, kanały technologiczne dla umieszczenia w nich infrastruktury kablowej oraz budowa sieci wodociągowej, kanalizacji sanitarnej i deszczowej, wyposażonej w podczyszczalnię z wylotem do rz. Gwdy), budowa przeprawy obiektem inżynieryjnym przez tory trasy kolejowej Piła-Poznań, modernizacja (przebudowa i rozbudowa) drogi gminnej wraz ze skrzyżowaniem z drogą	2016 - 2030	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	RFE/ PU, GN, GKM, MWiK, MEC, IP	- długość dróg (km) - długość dróg dla rowerów (km) - długości sieci wodociągowej (km) - długość kanalizacji sanitarnej (km) - długość kanalizacji deszczowej (km) - liczba punktów świetlnych (szt.) - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
			<p>powiatową nr 1229P – ul. Na Leszkowie.</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Rejon ul. Przemysłowej</u> Rewitalizacji obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia w rejonie ulic Przemysłowej, Ceramicznej, Jastrzębiej, Wapiennej. • <u>Rejon Bydgoskiego Przedmieścia</u> Kontynuacja rewitalizacji obszarów poprzemysłowych i powojkowych na terenie miasta Piły – rozwój strefy przemysłowej Piła południowo-wschodnia w rejonie Bydgoskiego Przedmieścia. <p>Rozwojowi strefy przemysłowej Piła południowo – wschodnia towarzyszyć będzie kontynuacja działań związanych z rozwojem Pomorskiej SSE Podstrefa Piła oraz lokowaniem na jej terenie kolejnych przedsiębiorstw.</p>				
47	Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych w rejonie ul. Krzywej – Długosza	1.3.2 Przygotowanie nowych terenów inwestycyjnych.	Rewitalizacja rejonu ulic Długosza i Krzywej w Pile w celu poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczej . Realizacja etapowa projektu podniesie atrakcyjność inwestycyjną miasta w tym rejonie oraz powiększy ofertę nieruchomości dla przedsiębiorców.	2016-2025	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	RFE/ PU, GN, ZDiZ, GKM, MWiK, MEC	- powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją (ha)
48	Przygotowanie terenów okołolotniskowych do lokowania i prowadzenia działalności gospodarczej	1.3.3. Zagospodarowanie terenów wokół lotniska.	Działania na rzecz przygotowania terenów okołolotniskowych do lokowania i prowadzenia działalności gospodarczej - I i II etap. Realizacja projektu podniesie atrakcyjność inwestycyjną miasta oraz powiększy ofertę nieruchomości dla przedsiębiorców.	2018-2030	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	GN /PU , A, GKM , MWiK, MEC ZDiZ	- powierzchnia terenów pod funkcję działalności gospodarczej (ha)
49	Kontynuacja prowadzonych działań w zakresie preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców.	2.1.1. Stosowanie instrumentów finansowych wspierających prowadzenie działalności gospodarczej w Pile	Stosowanie preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców działających na terenie miasta Piły, zwiększających atrakcyjność prowadzenia działalności gospodarczej w Pile. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	WF	-liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON (szt.), - przyrost opodatkowanej powierzchni przeznaczonej pod działalność gospodarczą (m ²)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
50	Kontynuacja prowadzonych działań w zakresie ulg w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców.		Stosowanie ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości dla przedsiębiorców inwestujących na terenie miasta Piły, zwiększających atrakcyjność prowadzenia działalności gospodarczej w Pile. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	WF	- liczba przedsiębiorców korzystających z ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (szt.)
51	Wspieranie młodego biznesu poprzez działanie Pińskiego Inkubatora Przedsiębiorczości i jego rozwój.	2.1.2 Wspieranie i prowadzenie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości.	Oferowanie w jednym miejscu wszystkich usług niezbędnych dla prowadzenia i rozwijania przedsiębiorstw, składające się na komplementarny system kompleksowej obsługi przedsiębiorcy. Oprócz wynajmu powierzchni oferuje usługi wsparcia biznesu takie jak wirtualne biuro, doradztwo, szkolenia. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	IP	- liczba przedsiębiorców działających w inkubatorze (szt.), - liczba przedsiębiorców korzystających z usług inkubatora (szt.)
52	Wspieranie działań na rzecz aktywizacji zawodowej absolwentów szkół wyższych w zakresie samozatrudnienia, głównie w obszarze inteligentnych specjalizacji.		Wspieranie działań mających na celu aktywizację zawodową absolwentów szkół wyższych zwłaszcza w obszarach inteligentnych specjalizacji m.in. poprzez współpracę z uczelniami i pracodawcami, organizację targów pracy. W trybie ciągłym.	2016-2020	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	IP	-liczba projektów (szt.), - liczba studentów/ absolwentów korzystających z usług inkubatora (szt.)
53	Wdrażanie sprawdzonych oraz innowacyjnych rozwiązań pobudzających przedsiębiorczość.		Działania wspierające wdrażanie sprawdzonych i innowacyjnych rozwiązań pobudzających przedsiębiorczość. Informacja i promocja. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	IP , Tarpil	-liczba projektów (szt.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
54	Wspieranie i prowadzenie działań aktywizujących zawodowo osoby zagrożone wykluczeniem, w szczególności defaworyzowane na rynku pracy.		<p>W ramach integracji i aktywizacji społeczno-zawodowej projekt obejmował będzie następujące instrumenty aktywizacji:</p> <p>a) zawodowej</p> <ul style="list-style-type: none"> - poradnictwo zawodowe - warsztaty aktywizacji zawodowej - realizacja prac społecznie użytecznych <p>b) edukacyjnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - kursy podnoszące kwalifikacje zawodowe <p>c) zdrowotnej</p> <ul style="list-style-type: none"> - program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowany w porozumieniu z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Rozwiązywania Problemów Przemocy w Rodzinie - wsparcie psychologiczne dla osób dotkniętych przemocą - terapia psychologiczna, rodzinna, psychospołeczna dla osób lub rodzin <p>d) społecznej</p> <ul style="list-style-type: none"> - treningi kompetencji i umiejętności społecznych - poradnictwo prawne i obywatelskie - mediacje rodzinne - asysta rodzinna - praca socjalna - realizacja Programu Aktywizacja i Integracja w oparciu o ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz w porozumieniu z Powiatowymi Urzędami Pracy - usługi wspierające animację lokalną - zatrudnienie lidera klubu integracji społecznej <p>e) działania o charakterze środowiskowym</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizowanie i inspirowanie udziału w spotkaniach, w szczególności o charakterze integracyjnym, edukacyjnym i kulturalnym np. cykl zajęć pt. "Celebруем święta" - wspólna organizacja spotkań uczestników projektu z rodzinami obejmująca przygotowanie programu, scenariusza, poczęstunku, konkursów dla dzieci, dekoracji itp. W trybie ciągłym. 	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	MOPS/ OPiRPA, SOZK, SSNH, SSZPP	<ul style="list-style-type: none"> - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu (os.), - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu (os.), - liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu, łącznie z pracującymi na własny rachunek (os.)
55	Wpieranie rozwoju spółdzielni socjalnych osób prawnych, utworzonych z udziałem samorządu miasta Piły.	2.1.3 Działania na rzecz rozwoju przedsiębiorczości społecznej.	Działania wspierające rozwój spółdzielni socjalnych osób prawnych utworzonych z udziałem Gminy Piła m.in. poprzez wsparcie merytoryczne, organizacyjne, działania promocyjne. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	SOZK, SSNH, SSZP	-
56	Wspieranie działań mających na celu wykorzystanie potencjału seniorów do kształcenia	2.1.4. Działania mające na celu aktywizację zawodową i wykorzystanie	Działania wspierające inicjatywy mające na celu wykorzystanie potencjału seniorów do kształcenia zawodowego, w szczególności w zakresie obecnych i przyszłych regionalnych inteligentnych specjalizacji. Współpraca z uczelniami, samorządami gospodarczymi i przedsiębiorcami. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	IP	-liczba projektów (szt.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordinator / realizacja	Wskaźniki realizacji
	zawodowego, w szczególności w zakresie obecnych i przyszłych regionalnych inteligentnych specjalizacji.	potencjału seniorów.					
57	Udział jednostek samorządu miasta Piły w monitoringu i badaniach dot. potrzeb rynku pracy.	2.2.1 Współdziałanie w definiowaniu potrzeb kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oczekiwanych przez lokalny i regionalny rynek pracy.	Udział w monitoringu i badaniach dotyczących potrzeb rynku pracy. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	IP, BP	-
58	Wspieranie uczelni, szkół i innych placówek oświatowych podejmujących kształcenie w zakresie wskazanych przez lokalny i regionalny rynek pracy potrzeb kształcenia.		Działania wspierające uczelnie, szkoły i inne placówki oświatowe podejmujące kształcenie w zakresie potrzeb wskazanych przez lokalny i regionalny rynek pracy. Współpraca z samorządami gospodarczymi i przedsiębiorcami. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	OKS, IP, BP	-
59	Wspieranie rozwoju szkół wyższych	2.2.2 Działania wspierające akademickość Piły.	Działania wspierające rozwój szkół wyższych, w tym: przyciąganie kadry naukowej, wspieranie i aktywizacja studentów, preferencyjne warunki dla młodych naukowców. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	OKS, IP, BP	-
60	Wspieranie wydarzeń uczelnianych i studenckich o charakterze ponadlokalnym.		Wspieranie wydarzeń uczelnianych i studenckich o charakterze ponadlokalnym, a także działań integrujących środowiska akademickie. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	OKS, BP	- liczba wydarzeń (szt.)
61	Działania na rzecz tworzenia klas o kierunkach zawodowych dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy.	2.2.3. Wspieranie rozwoju szkolnictwa zawodowego.	Działania na rzecz tworzenia klas o kierunkach zawodowych dostosowanych do potrzeb lokalnego rynku pracy, w tym klas patronackich. Współpraca z samorządami gospodarczymi i przedsiębiorcami, szkołami zawodowymi. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	BP, OKS, IP	-
62	Wspieranie kształcenia zawodowego w systemie dualnym.		Wspieranie kształcenia zawodowego w systemie dualnym. Współpraca z uczelniami wyższymi, szkołami zawodowymi, samorządami gospodarczymi i przedsiębiorcami. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	BP, OKS, IP	-

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
63	Działania na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców, w tym wspieranie rozwoju oferty i wysokiej jakości usług podstawowych dla mieszkańców.	2.3.1 Budowanie wizerunku miasta typu Slow/Smart City (miasta, w którym dobrze się żyje).	Działania na rzecz podnoszenia jakości życia mieszkańców, w tym wspieranie rozwoju oferty, dostępności i wysokiej jakości usług podstawowych. Konieczne jest objęcie działaniami jak najszerszego spektrum obszarów życia, w tym usług: edukacji, kultury, rekreacji i sportu, pomocy społecznej i zdrowia, komunikacji publicznej, bezpieczeństwa, podnoszenia jakości i standardu usług administracji oraz usług świadczonych z zakresu zabezpieczenia potrzeb bytowych mieszkańców (np. mieszkania, woda, ścieki, gospodarka odpadami – zbieranie, składowanie i zagospodarowanie odpadów). Realizacja działań w poszczególnych obszarach prowadzona będzie przez właściwe merytorycznie jednostki i spółki miejskie, a także przez podmioty, którym powierzono realizację zadań własnych gminy. Ich efektywność wymaga również współpracy samorządu miasta Piły z innymi samorządami oraz jednostkami administracji rządowej. W trybie ciągłym.	2016 - 2035	-	BP/Jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-
64	Kształtowanie i rozwój oferty usług wyższego rzędu dla mieszkańców Piły i subregionu, w tym wykorzystującej lokalne dziedzictwo kulturowe.		Miasto Piła jako ośrodek subregionalny Wielkopolski posiada infrastrukturę i potencjał w zakresie świadczenia usług publicznych oraz usług wyższego rzędu. Jest głównym ośrodkiem gospodarczym, akademickim, finansowym i handlowym subregionu. Posiada predyspozycje do rozwoju usług wyższego rzędu, w tym w szczególności kulturalnych i edukacyjnych, turystycznych, sportowych, z zakresu ochrony zdrowia, naukowych i badawczo – rozwojowych, administracyjnych. Prowadzone będą działania zapewniające rozwój oferty usług wyższego rzędu dla mieszkańców Piły i subregionu. W trybie ciągłym.	2016 - 2035	-	PU/ Jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-
65	Działania na rzecz podnoszenia poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta i regionu.		Jakość życia mieszkańców uzależniona jest od możliwości bezpiecznego funkcjonowania. Dlatego też konieczna jest kontynuacja działań na rzecz podnoszenia poziomu bezpieczeństwa wśród mieszkańców miasta i regionu, przekładająca się na wzrost poczucia bezpieczeństwa. Ich efektywność wymaga współpracy jednostek samorządu miasta Piły z jednostkami służb porządkowych i ratownictwa, z innymi samorządami oraz jednostkami administracji rządowej. W trybie ciągłym.	2016 - 2035	-	SM/ służby porządkowe i ratownicze, inne podmioty	-
66	Promocja Piły jako miasta o wysokiej atrakcyjności osiedleńczej.		Promocja Piły jako miasta o wysokiej atrakcyjności osiedleńczej, bezpiecznego, o dobrze funkcjonującym wewnętrznym układzie komunikacyjnym, infrastrukturą miejską, z dobrym stanem środowiska przyrodniczego - co pozytywnie wpływa na jakość życia w mieście, z usługami komunalnymi i publicznymi świadczonymi na wysokim poziomie. W trybie ciągłym.	2016 – 2035	-	BP/Jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba mieszkańców miasta (os.), - liczba osób w wieku produkcyjnym (os.), - udział osób w wieku produkcyjnym, w ogólnej liczbie mieszkańców (%)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
67	Inwestycje w budownictwo mieszkaniowe komunalne.	2.3.2. Zwiększenie zasobu mieszkań komunalnych oraz mieszkań na wynajem.	Zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych lokalnej społeczności jest jednym z podstawowych zadań własnych gminy. W celu jego pełnej realizacji konieczny jest rozwój infrastruktury mieszkaniowej, w tym zwiększenie zasobu budownictwa komunalnego i podniesienie jakości posiadanej substancji mieszkaniowej. <u>I etap</u> Realizacja, z finansowaniem uzyskanym z Funduszu Dopląt, inwestycji pn. Zespół zabudowy mieszkaniowej Nr 2 przy ul. gen. Andersa – II i III etap, łącznie 69 mieszkań. Poza tym prace modernizacyjne i remontowe w posiadanych zasobach, w celu wyodrębniania z zasobu komunalnego mieszkań do wynajmu. <u>II etap</u> Kontynuacja działań.	2016 – 2035	Środki własne, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe	GKM/ PTBS, MZGM	- liczba budynków mieszkalnych (szt.), - liczba mieszkań (szt.)
68	Dalszy rozwój budownictwa mieszkaniowego na wynajem, realizowanego przez Piłskie TBS.		Kompleksowa realizacja budownictwa mieszkaniowego wielorodzinnego z niezbędną infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu: przyłącza, tereny zielone, plac zabaw i rekreacji, ciągi piesze i drogi wewnętrzne, miejsca postojowe.	2019-2035	Środki własne, +dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe	PTBS	- liczba budynków mieszkalnych (szt.), - liczba mieszkań (szt.)
69	Tworzenie i wdrażanie instrumentów gminnych ułatwiających dostęp ludziom młodym do mieszkania na wynajem.	2.3.3. Stosowanie instrumentów wspierających rozwój mieszkalnictwa na terenie miasta Piły.	Ograniczone możliwości ludzi młodych do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych stanowią dla nich podstawową barierę rozwojową. Jest to również ograniczenie dla pracodawców zainteresowanych zatrudnieniem w Pile specjalistycznej kadry, potrzebującej mieszkania w Pile. Celem minimalizacji tych ograniczeń planowane jest wypracowanie i wdrożenie systemu zachęt/programów, dla kadry naukowej, specjalistów, przedstawicieli i pracowników firm lokujących swoje inwestycje na terenie miasta, do zamieszkania w Pile. Tworzone i wdrażane instrumenty mają wpływać na powstanie nowych miejsc pracy, ułatwiając pracodawcom rozwój poprzez dostęp pracowników do mieszkania na wynajem. <u>I etap</u> „Mieszkanie na start” - wdrożenie i realizacja programu wsparcia w zakresie tworzenia miejsc pracy i pozyskiwania specjalistycznej kadry. W latach 2016 – 2018 dostępnych w ramach programu ma być 60 mieszkań, zlokalizowanych w Zespole zabudowy mieszkaniowej Nr 2 przy ul. gen. Andersa. Projekt realizowany w trybie ciągłym.	2016 - 2025	-	GKM/ PTBS, MZGM	- liczba pracodawców (szt.), - liczba mieszkań (szt.), - liczba gospodarstw domowych (szt.)
70	Działania na rzecz podniesienia rangi miasta Piły, w celu wzrostu jakości życia mieszkańców oraz stworzenia korzystniejszych warunków	2.3.4. Podniesienie statusu administracyjnego miasta Piły, do rangi miasta na prawach powiatu.	Podniesienie statusu administracyjnego dałoby możliwości szybszego rozwoju miasta Piły. Samorząd mógłby efektywniej wpływać na rozwój miasta w każdej dziedzinie, scalając jednocześnie instytucje i przepływ środków finansowych. Spójny system zarządzania i finansowania sfer sektora publicznego da możliwość stworzenia bardziej spójnej oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej czy zdrowotnej oraz zapewnienia większego bezpieczeństwa mieszkańców. W trybie ciągłym.	2016 - 2020	-	BP	-

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
	funkcjonowania i rozwoju miasta.						
71	Kontynuacja działań związanych z budżetem obywatelskim.	2.4.1 Wspieranie edukacji i wydarzeń edukacyjnych na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.	Projekt integruje lokalną społeczność, aktywizuje mieszkańców, buduje lokalne więzi i współodpowiedzialność za funkcjonowanie miasta. Zapewnia uczestnictwo mieszkańców Piły w projektowaniu części lokalnych wydatków.	2016-2025	Środki własne	BP/ZDiZ	- roczna wysokość budżetu obywatelskiego (zł), - liczba zgłoszonych zadań (szt.), -liczba zrealizowanych zadań (szt.)
72	Wsparcie i prowadzenie działań edukacyjnych, doradczych i integrujących, dla organizacji pozarządowych.	2.4.2 Wspieranie aktywności organizacji pozarządowych.	Wsparcie działań edukacyjnych i doradczych dla organizacji pozarządowych m.in. poprzez zamieszczanie na stronie internetowej miasta informacji dotyczących organizowanych szkoleń, konferencji, spotkań doradczych, możliwości uzyskania wsparcia finansowego z innych źródeł niż budżet miasta. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	RFE/MOPS, OPiRPA, BP, OKS, GKM, SOZK	-liczba działań (szt.)
73	Rozwój systemu informacji i komunikacji z organizacjami pozarządowymi.		Wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności , w tym poprzez informacje na stronie internetowej miasta oraz portalu www.konsultacjespoleczne.pila.pl . Bieżące kontakty i wymiana informacji. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	RFE/MOPS, OPiRPA, BP, OKS, GKM, SOZK	-
74	Prowadzenie bazy organizacji pozarządowych.		Prowadzenie i aktualizacja zamieszczonej na stronie internetowej miasta bazy organizacji pozarządowych. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	RFE	- liczba organizacji pozarządowych (szt.)
75	Współpraca w ramach realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi.		Realizacja przez organizacje pozarządowe zadań publicznych w ramach rocznych i wieloletnich programów współpracy miasta Piły z organizacjami pozarządowymi.	2016-2035	Środki własne	RFE/ MOPS, OPiRPA, BP, OKS, GKM, SOZK	- liczba zawartych umów (szt.), - roczny koszt zrealizowanych zadań (zł)
76	Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej na rzecz aktywnej integracji osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem.	2.4.3. Integracja i wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym.	Celem projektu jest wzrost szans na rynku pracy osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym. Planowane działania: - poradnictwo zawodowe, warsztaty aktywizacyjne, realizacja Programu Aktywizacja i Integracja (w tym prace społecznie użyteczne), - szkolenia zawodowe, - wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, - treningi kompetencji i umiejętności społecznych, poradnictwo prawne i obywatelskie, - usługi wspierające animację lokalną, zajęcia integracyjne, - mieszkania treningowe, wspierane/wspomagane . W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	MOPS/OPiRPA, SOZK	- liczba osób, które podniosły kompetencje zawodowe i społeczne (os.), - liczba osób objętych wsparciem (os.), - liczba osób korzystających z zajęć aktywizacyjnych (os.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
77	Działania spółdzielni socjalnych na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym.		Celem projektu jest aktywizacja osób bezrobotnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym a także stworzenie im miejsc pracy w spółdzielniach socjalnych. Wzrost szans na rynku pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym. W trybie ciągłym.	2016 - 2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	SOZK/SSZP, SSNH	- liczba osób, które podniosły kompetencje zawodowe i społeczne (os.), - liczba osób objętych wsparciem (os.)
78	Działania aktywizujące realizowane na podstawie opracowanych programów i projektów skierowanych do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.		Aktywizacja i integracja zagrożonych wykluczeniem społecznym i ekonomicznym, w tym wsparcie psychologiczne i pedagogiczne, poradnictwo prawne i obywatelskie, treningi kompetencji i umiejętności społecznych. W trybie ciągłym.	2016 - 2035	Środki własne , dotacje krajowe	SOZK/ MOPS, OPIRPA, SSNH, SSZP	-liczba działań (szt.), - liczba osób objętych wsparciem (os.)
79	Działania Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej aktywizujące i integrujące środowiska seniorskie.	2.4.4. Działania integrujące i aktywizujące środowiska seniorskie.	Działalność aktywizacyjna Centrum Aktywizacji Osób Starszych i Niepełnosprawnych przy ul. Bohaterów Stalingradu w Pile. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	MOPS	- liczba osób korzystających z zajęć aktywizacyjnych (os.)
80	Działania Regionalnego Centrum Kultury Fabryka Emocji aktywizujące i integrujące środowiska seniorskie.		Działalność aktywizacyjna Klubu Seniora Zacisze działającego w ramach RCK Fabryka Emocji. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	RCK, OKS	- liczba osób korzystających z zajęć aktywizacyjnych (os.)
81	Stworzenie platformy współpracy w oparciu o samorządy gospodarcze.	3.1.1 Wzmocnienie współdziałania na linii: edukacja -biznes-samorząd, poprzez działania promocyjne i powiązanie kształcenia z praktyką w sferze biznesu.	Celem projektu jest utworzenie platformy współpracy w oparciu o samorządy gospodarcze. Zakłada się wspieranie rozwoju współpracy i wspólnych przedsięwzięć przedsiębiorców/ samorządów gospodarczych – uczelni wyższych / szkół zawodowych – instytucji otoczenia biznesu/samorządu. Projekt służyć ma rozwojowi rynku pracy, w kierunkach oczekiwanych przez gospodarkę oraz w oparciu o potencjał szkół wyższych, rozwojowi innowacyjnych i inteligentnych specjalizacji w regionie. W trybie ciągłym.	2016-2018	-	IP/ BP, samorządy gospodarcze, uczelnie wyższe i szkoły zawodowe	-
82	Działania na rzecz utworzenia regionalnego ośrodka B +R +I świadczącego usługi dla biznesu.	3.1.2. Wsparcie dla tworzenia, wykorzystania i wdrażania rozwiązań z zakresu	Działania wspierające na rzecz utworzenia Regionalnego Centrum Innowacji (RCIPW), które będzie zajmowało się wdrażaniem transferu wiedzy i innowacji do przedsiębiorstw. Lokalizacja Centrum w PWSZ w Pile pozwoli skupić w jednym miejscu ośrodki doradcze oraz dedykowane dla potrzeb przedsiębiorstw, techniczne i technologiczne laboratoria badawcze związane	2016-2020	-	IP/BP, uczelnie wyższe, samorządy gospodarcze	-

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
		innowacji	z inteligentnymi specjalizacjami regionu. Projekt oczekiwany przez środowisko akademickie w Pile. W trybie ciągłym.				
83	Promocja miasta i marki miasta w kraju i zagranicą.	3.2.1. Budowa wizerunku zewnętrznego miasta Piły i zarządzanie marką miasta.	Promocja miasta i marki miasta w kraju i zagranicą w tym: wystawy, targi, misje, wydawnictwa, imprezy promocyjne, produkty multimedialne. Promocja miasta z wykorzystaniem instrumentu lokowania produktu. Współpraca z innymi samorządami, w tym gospodarczymi, związkami gmin, miastami partnerskimi, instytucjami kultury. Realizacja w trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	BP/ jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)
84	Promocja wiodących i oczekiwanych branż regionu.	3.2.2.Promocja miasta i regionu.	Promocja wiodących i oczekiwanych branż regionu w tym: wystawy, targi, misje, wydawnictwa, imprezy promocyjne, produkty multimedialne. Współpraca z przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu i agencjami rządowymi typu PAIIIZ, izby przemysłowo – handlowe, samorządy gospodarcze, związki samorządowe. Realizacja w trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	BP/ IP, jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)
85	Kształtowanie i rozwijanie oferty gospodarczej, turystycznej oraz kulturalnej Piły.		Promocja miasta i regionu poprzez kształtowanie i rozwijanie oferty gospodarczej, turystycznej oraz kulturalnej Piły. Współpraca z podmiotami/organizacjami branżowymi, innymi samorządami, w tym gospodarczymi, związkami gmin, miastami partnerskimi, instytucjami kultury, organizacjami turystycznymi. Realizacja w trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	BP/ IP, jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)
86	Wsparcie procesu tworzenia produktów turystycznych miasta Piły i regionu.		Promocja poprzez wsparcie procesu tworzenia produktów turystycznych miasta Piły i regionu. Realizacja w trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	BP/ jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)
87	Wspieranie rozwoju i promocja wiodących produktów miasta o charakterze ponadregionalnym, promujących markę miasta i regionu.		Wspieranie rozwoju i promocja wiodących produktów miasta o charakterze ponadregionalnym, promujących markę miasta i regionu w tym: wystawy, targi, misje, wydawnictwa, imprezy promocyjne, produkty multimedialne. Promocja miasta z wykorzystaniem instrumentu lokowania produktu. Realizacja w trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	BP/ jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)
88	Tworzenie baz danych, analizy, udział w pracach badawczych	3.2.3. Monitorowanie sytuacji gospodarczej w mieście i regionie.	Zbieranie, analizowanie danych statystycznych oraz udział w pracach badawczych. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	BP, RFE	-
89	Organizacja i wsparcie dla przedsięwzięć integrujących społeczność, budujących więzi społeczne.	3.3.1. Kształtowanie tożsamości lokalnej i regionalnej.	Podejmowanie działań mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców i ich udziału w kreowaniu polityki lokalnej. Pozwala to na budowanie relacji i więzi społecznych. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	Muzeum, RCK, OKS, BP, MiPBP, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
90	Działania na rzecz edukacji z zakresu historii oraz kultury miasta i regionu.		Działalność oświatowo -edukacyjna przybliżająca odbiorcom historię i kulturę miasta oraz regionu przy wykorzystaniu różnego rodzaju instrumentów np. zbiorów muzealnych. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	Muzeum, RCK, OKS, BP, MiPBP, inne podmioty	-liczba wydarzeń (szt.)
91	Wspieranie i organizacja przedsięwzięć aktywizujących mieszkańców.		Współpraca samorządu z mieszkańcami miasta mająca na celu zaangażowanie mieszkańców w realizację zadań i inicjatyw publicznych. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	BP, OKS, RCK, MOSiR, AquaPil, inne jednostki i spółki miejskie	-
92	Zwiększenie dostępności do działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	3.3.2 Monitoring i dostosowanie polityki społecznej do realnych potrzeb.	Celem projektu jest zwiększenie oddziaływań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Działania m.in.: - propagowanie konieczności podejmowania działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, (ulotki informacyjne, plakaty), - poradnictwo psychologiczne dla ofiar i sprawców przemocy, - program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy, - działania edukacyjne dla osób pracujących z rodziną z problemem przemocy. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne , dotacje UE, dotacje krajowe	SOZK/MOPS, OPiRPA, MOSiR, OKS, JO, RCK	- liczba osób objętych poradnictwem psychologicznym (os.), - liczba sprawców przemocy, którzy zrealizowali program korekcyjno-edukacyjny (os.), - liczba osób pracujących z rodziną z problemem przemocy, którzy ukończyli działania edukacyjne (os.)
93	Rozwój usług na rzecz włączenia społecznego.		Zakłada się stosowanie zindywidualizowanych usług społecznych w celu lepszego wykorzystania potencjałów poszczególnych osób i grup zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Planowane w projekcie działania nakierowane będą szczególnie na umożliwienie zdobycia umiejętności społecznych. Realizacja działań przyczyni się do wzrostu liczby osób objętych wsparciem, zapewni wyrównywanie deficytów wynikających z braku dostępu do podstawowych dóbr i usług społecznych, stworzy możliwości aktywizacji osób objętych projektem. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe,	SOZK/MOPS, OPiRPA	- liczba osób objętych wsparciem (os.)
94	Wsparcie budowy hospicjum w Pile, w celu zwiększenia dostępu do opieki geriatrycznej, paliatywnej i długoterminowej.	3.3.3 Działania wspierające rozwój infrastruktury zapewniającej zwiększenie dostępu do usług	Działania wspierające budowę hospicjum w Pile. W trybie ciągłym.	2016-2020	-	SOZK	-

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
95	Wsparcie budowy infrastruktury mieszkaniowej z usługami towarzyszącymi dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych	dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych	Działania wspierające budowę mieszkań z usługami towarzyszącymi dla osób starszych, chorych i niepełnosprawnych np. w partnerstwie publiczno-prywatnym. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	GN/SOZK, PU, A, MOPS	-
96	Likwidacja barier architektonicznych.		Działania mające na celu likwidację barier architektonicznych dla osób starszych i niepełnosprawnych. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne	ZDiZ, MZGM/ jednostki i spółki miejskie, inne podmioty	-liczba obiektów (szt.)
97	Ułatwienie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych mieszkańców Piłskiego OSI.	3.3.4. Wspieranie rozwoju usług społecznych i prozdrowotnych dla mieszkańców Piły i regionu.	Rozwijanie profilaktyki zdrowotnej głównych problemów zdrowotnych i chorób cywilizacyjnych i ułatwienie dostępu do usług społecznych, szczepienia profilaktyczne (np. przeciwko HPV). W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	SOZK, MOPS, OKS, JO	- liczba działań (szt.), - liczba osób objętych profilaktyką (os.)
98	Wsparcie rozwoju specjalistycznych usług medycznych.		Działania wspierające rozwój specjalistycznych usług medycznych, w zakresie np. onkologii (m.in. budowa ośrodka radioterapii w Pile przy szpitalu specjalistycznym),geriatrii, rehabilitacji, opieki nad osobami niesamodzielnymi.	2016-2035	Środki własne	RFE, SOZK, MOPS	-
99	Rozwój usług e-administracji.	3.3.5. Wspieranie rozwoju społeczeństwa informacyjnego.	Zwiększenie zakresu usług e-administracji i ich dostępności. Wsparcie cyfryzacji procesów w administracji m.in. przedsięwzięcia dotyczące: upowszechniania standardów wymiany elektronicznej, rozwoju infrastruktury informatycznej, tworzenia, rozwijania oraz udostępniania baz danych, rozwiązań technicznych, poprawy efektywności zarządzania i upowszechniania komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych. W trybie ciągłym.	2016-2020	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	OP, AD/ jednostki i spółki miejskie	-liczba usług e-administracji (szt.) - liczba użytkowników (os.)
100	Zwiększenie dostępu do Internetu		Podjęcie działań mających na celu zwiększenie dostępności mieszkańców do usług internetowych poprzez np. infokioski, mobilne aplikacje, systemy informacji miejskiej, Hot Spoty. W trybie ciągłym	2016-2020	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe	GKM/AD, SM, ZDiZ, inne jednostki i spółki miejskie	- liczba punktów dostępowych (szt.) - liczba aplikacji (szt.)
101	Działania na rzecz rozwoju podnoszenia wiedzy i kompetencji partnerów społecznych, w obszarach współpracy z sektorem publicznym.	3.4.1. Podniesienie standardów zarządzania miastem.	Podjęcie działań mających na celu podnoszenie wiedzy i kompetencji partnerów społecznych w dziedzinach współpracy z samorządem. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE	RFE/ jednostki i spółki miejskie	-
102	Działania na rzecz podnoszenia poziomu wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych .	3.4.2 Wzrost jakości świadczenia usług publicznych.	Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji kadr poprzez np. szkolenia, warsztaty tematyczne, wspieranie osób kontynuujących naukę, staże (krajowe i zagraniczne). W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE	OP/ jednostki i spółki miejskie	- liczba działań (szt.), - liczba uczestników(os.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
103	Wspieranie realizacji działań analityczno-badawczych stanowiących pomoc dla sfery publicznej, biznesu, edukacji.		Działania wspierające realizację projektów analityczno-badawczych stanowiących pomoc dla sfery publicznej, biznesu, edukacji. W trybie ciągłym.	2016-2035	-	OP/ jednostki i spółki miejskie	- liczba działań (szt.)
104	Kreowanie polityki przestrzennego rozwoju miasta zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.	3.5.1. Zarządzanie miastem zgodnie z ideą Smart City i Slow City.	Kształtowanie w sposób zrównoważony polityki przestrzennego rozwoju miasta obejmujący uwarunkowania społeczne i gospodarcze oraz poszukiwanie optymalnych rozwiązań. Wykorzystanie potencjału miasta jako ośrodka pełniącego funkcje regionalne (rozwój usług wyższego rzędu). Kreowanie rozwoju miasta w powiązaniu z obszarem funkcjonalnym. W celu ochrony posiadanych zasobów i walorów środowiskowych, przy zapewnieniu potrzeb bytowych mieszkańców i wysokiej jakości świadczonych usług komunalnych, szczególną wagę należy przyłożyć do kreowania polityki w zakresie gospodarki odpadami (zagospodarowanie, zbiórka i składowanie odpadów). W trybie ciągłym.	2016-2035	-	PU, A, RFE/SM, GKM, GWDA, PRGOK Altwater, inne jednostki i spółki miejskie	-
105	Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań zapewniających lepsze funkcjonowanie miasta		Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań przyczyniających się do wzrostu efektywności zarządzania miastem w poszczególnych obszarach np. transport, bezpieczeństwo, gospodarka komunalna, zaopatrzenie w media, administracja. Budowa innowacyjnych systemów informacji i zarządzania, wspierających funkcjonowanie miasta, w tym reagowanie na problemy. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	GKM, SM/ jednostki i spółki miejskie	- liczba zainstalowanych inteligentnych systemów (szt.)
106	Kompleksowa modernizacja energetyczna i wdrażanie energooszczędnych technologii w obiektach użyteczności publicznej	3.5.2. Kompleksowa modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej w Pileskim OSi.	Projekt obejmuje kompleksową termomodernizację obiektów ze zmianą sposobu ogrzewania na źródło niskoemisyjne. Projekt dotyczy m.in.: miejskich obiektów oświatowych, Klubu Seniora „Zacisze”, noclegowni dla matek z dziećmi i samotnych kobiet przy ul. Okólnej w Pile (okrągłak), miejskich obiektów sportowych np. modernizacja energetyczna aquaparku, Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Pantaleona Szumana w Pile.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	GKM, OKS, SOZK/ jednostki i spółki miejskie	- liczba obiektów (szt.), -ograniczenie zużycia energii MWh/rok, - ograniczenie emisji CO ₂ Mg/rok
107	Modernizacja energetyczna budynków wielorodzinnych Miejskiego Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej.	3.5.3. Modernizacja energetyczna zasobów mieszkaniowych, w tym komunalnych na terenie miasta Piły, łącznie z wymianą infrastruktury na energooszczędną.	Projekt obejmuje kompleksową termomodernizację obiektów MZGM wraz ze zmianą sposobu ogrzewania na źródło niskoemisyjne. Realizacja uzależniona od możliwości finansowych miasta.	2016-2020	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	MZGM, GKM	- liczba obiektów (szt.) -ograniczenie zużycia energii MWh/rok, - ograniczenie emisji CO ₂ Mg/rok
108	Działania skierowane do	3.5.4. Wsparcie	Kampanie edukacyjno – informacyjne skierowane do mieszkańców w celu	2016-2035	Środki własne,	GKM	-liczba uczestników (os.)

Lp.	Nazwa projektu	Zadanie	Opis projektu	Okres realizacji	Źródła finansowania	Koordynator / realizacja	Wskaźniki realizacji
	mieszkańców, mające na celu ochronę środowiska (azbest, niska emisja, szamba).	usuwania zagrożeń wynikających z przestarzałych technologii budowlanych.	pobudzenia zachowań proekologicznych m.in. usuwanie azbestu, likwidacja szamb, likwidacja pieców węglowych. W trybie ciągłym.		dotacje UE, dotacje krajowe,		
109	Wspieranie działań na rzecz wdrażania i stosowania Odnawialnych Źródeł Energii, w tym budowy elektrowni fotowoltaicznej.	3.5.5.Zwiększenie wykorzystania energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych.	Odnawialne źródła energii stanowią alternatywę dla paliw kopalnych i przyczyniają się m.in. do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Podejmowanie działań wspierających wykorzystanie odnawialnych zasobów energii i wdrażanie OZE m.in. budowa instalacji wytwórczej energii elektrycznej opartej na ogniwach fotowoltaicznych przyczyni się do redukcji szkodliwych emisji zanieczyszczeń.	2016-2019	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	Fotowoltaika GKM	- liczba obiektów (szt.), -ograniczenie zużycia energii MWh/rok, - ograniczenie emisji CO2 Mg/rok
110	Działania informacyjno- edukacyjno- promocyjne w zakresie propagowania niskiej emisji.	3.5.6. Rozwój niskoemisyjnych źródeł energii.	Projekt obejmuje promowanie gospodarki niskoemisyjnej, planowanie energetyczne, zamówienia publiczne uwzględniające kryteria niskoemisyjności oraz zarządzanie zużyciem i zakupem energii w obiektach gminnych. W trybie ciągłym.	2016-2035	Środki własne, dotacje UE, dotacje krajowe, preferencyjne instrumenty finansowe unijne i krajowe	GKM/ jednostki i miejskie spółki	-liczba działań (szt.)

8. System realizacji Strategii

8.1 Wdrażanie

Przyjęcie Strategii z jednej strony zamyka proces jej opracowywania, z drugiej zaś rozpoczyna proces jej wdrażania. Skuteczność wdrażania zapisów Strategii uzależniona będzie od podejmowanych działań implementacyjnych, od trzymania się procedur usprawniających jej realizację oraz od organizacji prac nad Strategią, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację Strategii pomiędzy struktury organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia procesu wdrażania Strategii należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (np. instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie obszaru funkcjonalnego w zakresie wdrażania Strategii rozwoju.

Skuteczność realizacji Strategii i jej celów zapewnić będzie sprawny system oceny postępów wdrożeniowych, obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

8.2 Monitoring

Stała obserwacja procesu wdrażania Strategii oraz efektów podejmowanych działań stanowi jeden z kluczowych elementów dla powodzenia całego procesu realizacji zamierzeń rozwojowych zdefiniowanych w misji i wizji miasta. Odpowiednio zaplanowany, właściwie wdrożony i sprawnie funkcjonujący system monitoringu jest podstawowym narzędziem pozyskania rzetelnych danych umożliwiających dokonanie oceny stopnia zaimplementowania zapisów Strategii oraz warunkującym skuteczne zarządzanie procesem jej realizacji.

Proces monitorowania powinien polegać na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w odniesieniu do celów wytyczonych w Strategii. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiągnięciu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych jak i społecznych).

Realizacja poszczególnych projektów i całej strategii monitorowana będzie na poziomie wskaźników. Stopień ich osiągnięcia sprawdzany będzie w ramach prowadzonego cyklicznie monitoringu.

Do szczegółowych etapów monitoringu Strategii należy zaliczyć:

- zbieranie danych i informacji (materiał empiryczny stanowiący podstawę do analiz i ocen),
- analizę danych i informacji - uporządkowanie, przetworzenie i analiza danych oraz ich archiwizacja,
- przygotowywanie raportów - zestawienie otrzymanych danych w raporty,
- ocenę wyników - ocena porównawcza osiągniętych wyników z założeniami, określenie stopnia wykonania przyjętych zapisów Strategii,
- identyfikację odchyleń - ocena rozbieżności pomiędzy założeniami a rezultatami,
- analizę przyczyn odchyleń - poszukiwanie i określenie przyczyn zaistniałej sytuacji,
- planowanie korekty.

Podstawowym celem monitoringu jest uzyskanie mierzalnych wyników progresji osiągnięcia celów Strategii. Wymusza to opracowanie szeregu wskaźników agregujących na poziomie strategicznym wyniki działań podejmowanych na rzecz rozwoju miasta w ramach opracowanej Strategii.

WSKAŹNIKI REALIZACJI STRATEGII

CEL STRATEGICZNY 1. REGIONALNE CENTRUM GOSPODARCZE, ADMINISTRACYJNE, SPOŁECZNE, EDUKACYJNE, KULTURALNE I REKREACYJNE PÓŁNOCNEJ WIELKOPOLSKI – WYKORZYSTUJĄCE W SPOSÓB INTELIGENTNY I ZRÓWNOWAŻONY ATUTY POŁOŻENIA I PRZESTRZENI.

Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka
1.1 Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha
	otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	m ²
	liczba obiektów	szt.
	liczba użytkowników	os.
	ograniczenie zużycia energii	Mwh/rok
	ograniczenie emisji CO ₂	Mg/rok
	długość wybudowanej, rozbudowanej lub zmodernizowanej kanalizacji sanitarnej	km
	liczba punktów świetlnych	szt.
	liczba zbiorników retencyjnych	szt.
	długość magistralnej sieci wodociągowej	km
	liczba nowych ujęć wody	szt.
	liczba nowych podłączeń do sieci ciepłowniczej	szt.
	liczba zamontowanych kamer	szt.
	liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania	szt.
	powierzchnia zagospodarowanych terenów	ha
	liczba działek pod budownictwo mieszkaniowe	szt.
	powierzchnia działek pod budownictwo mieszkaniowe	ha
	długość dróg	km
liczba zabytków objętych wsparciem	szt.	
liczba projektów	szt.	
liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	
1.2 Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej pętli w układzie regionalnym i krajowym.	długość dróg	km
	długość dróg dla rowerów	km
	liczba miejsc parkingowych	szt.
	liczba punktów świetlnych	szt.
	liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.
	ograniczenie zużycia energii	(MWh/rok)

Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka
	ograniczenie emisji CO ₂	(Mg/rok)
	liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.
	liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.
	powierzchnia przejętego lotniska	ha
	powierzchnia zagospodarowanych terenów	ha
	liczba obiektów	szt.
1.3 Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.	długość dróg	km
	długość dróg dla rowerów	km
	długość sieci wodociągowej	km
	długość kanalizacji sanitarnej	km
	długość kanalizacji deszczowej	km
	liczba punktów świetlnych	szt.
	powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha
	powierzchnia terenów pod funkcje działalności gospodarczej	ha

CEL STRATEGICZNY 2. MIASTO I REGION LUDZI AKTYWNYCH I KREATYWNYCH GOSPODARczo ORAZ SPOŁECZNIE.

Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka
2.1 Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.	liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON	szt.
	liczba przedsiębiorców korzystających z ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości	szt.
	liczba przedsiębiorców działających w inkubatorze	szt.
	liczba przedsiębiorców korzystających z usług inkubatora	szt.
	liczba projektów	szt.
	liczba studentów/ absolwentów korzystających z usług inkubatora	szt.
	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	os.
	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	os.
	liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu łącznie z pracującymi na własny rachunek	os.
	przyrost opodatkowanej powierzchni przeznaczonej pod działalność gospodarczą	m ²

Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka
2.2 Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszania deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.	liczba wydarzeń	szt.
2.3 Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego.	liczba mieszkańców miasta	os.
	liczba osób w wieku produkcyjnym	os.
	udział osób w wieku produkcyjnym, w ogólnej liczbie mieszkańców	%
	liczba budynków mieszkalnych	szt.
	liczba mieszkań	szt.
	liczba pracodawców	szt.
2.4 Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.	liczba gospodarstw domowych	szt.
	liczba organizacji pozarządowych	szt.
	liczba zrealizowanych zadań	szt.
	liczba działań	szt.
	liczba zawartych umów	szt.
	liczba osób, które podniosły kompetencje zawodowe i społeczne	os.
	liczba osób objętych wsparciem	os.
	liczba osób korzystających z zajęć aktywizacyjnych	os.
	roczna wysokość budżetu obywatelskiego	zł
	liczba zgłoszonych zadań	szt.
roczny koszt zrealizowanych zadań	zł	

CEL STRATEGICZNY 3. MIASTO ZARZĄDZANE W SPOSÓB INTELIGENTNY I ZRÓWNOWAŻONY.

Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka
3.1 Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.	liczba działań	szt.
3.2 Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.	liczba wydarzeń	szt.

Cel operacyjny	Wskaźnik	Jednostka	
3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.	liczba działań	szt.	
	liczba osób objętych poradnictwem psychologicznym,	os.	
	liczba sprawców przemocy, którzy zrealizowali program korekcyjno-edukacyjny,	os.	
	liczba osób pracujących z rodziną z problemem przemocy, którzy ukończyli działania edukacyjne	os.	
	liczba osób objętych wsparciem	os.	
	liczba osób objętych profilaktyką	os.	
	liczba obiektów	szt.	
	liczba usług e-administracji	szt.	
	liczba użytkowników	os.	
	liczba punktów dostępowych	szt.	
	liczba aplikacji	szt.	
	liczba wydarzeń	szt.	
	3.4 Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych oraz biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.	liczba działań	szt.
liczba uczestników		os.	
3.5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.		liczba obiektów	szt.
		ograniczenie zużycia energii	MWh/rok
		ograniczenie emisji CO ₂	Mg/rok
	liczba uczestników	os.	
liczba działań	szt.		
	liczba zainstalowanych inteligentnych systemów	szt.	

Proponuje się ponadto prowadzenie monitoringu w odniesieniu do stanu środowiska, w oparciu o następujące wskaźniki:

Składnik środowiska / obszar tematyczny	Stacja / miejsce pomiarowe - lokalizacja	Wskaźniki
Powietrze	Piła, Strefa wielkopolska	SO₂, NO₂, PM₁₀, SO₂, NO₂, PM₁₀, As, Cd, Ni, Pb, B(a)P
Wody	Ocena stanu wód powierzchniowych na podstawie wyników badań dla poszczególnych punktów pomiarowo kontrolnych na obszarze Piły dla JCWP.	Ocenę stanu wód powierzchniowych prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku silnie zmienionych i sztucznych części wód potencjału ekologicznego), ocenę stanu chemicznego i ocenę stanu.
	Ocena stanu wód podziemnych na podstawie pomiarów w punktach monitoringu operacyjnego na obszarze JCWPD występujących na obszarze miasta Piły.	Ocena stanu chemicznego jednolitych części wód podziemnych. Ocena stanu jakościowego jednolitych części wód podziemnych.
Hałas	Pomiary hałasu komunikacyjnego prowadzone w wybranych punktach pomiarowych (jeśli były prowadzone na obszarze miasta Piły).	Wartość przekroczeń hałasu drogowego w dB w dzień i w nocy.
Pole elektromagnetyczne	Monitoring pól elektromagnetycznych (jeśli był prowadzony na obszarze miasta Piły).	Średnie natężenie pola elektrycznego [V/m]
Gospodarka odpadami	Gospodarka odpadami komunalnymi i selektywna zbiórka odpadów.	Ilość odpadów komunalnych zebranych z terenu miasta. Ilość odpadów zdeponowanych na składowiskach odpadów. Ilość zagospodarowanych w sposób inny niż składowanie. Ilość odpadów segregowanych zebranych z terenu miasta.

8.3 Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji Strategii oraz jej wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu Strategia rozwiązuje realne problemy Gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów Strategii, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów Strategii,
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w Strategii),
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja działań wynikających ze Strategii będzie się opierała na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań – czy i w jaki sposób Strategia wpłynie na grupy docelowe, przyczyni się do poprawy sytuacji na terenie gminy,
- ocena w trakcie realizacji działań – odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w ich następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań – ocena długoterminowego wpływu Strategii na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania Strategii są trwałe.

Strategia będzie podlegała cyklicznej ewaluacji w trakcie jej obowiązywania, nie rzadziej niż co 5 lat oraz po zakończeniu okresu, na który została opracowana (ex-post).

8.4 Aktualizacja

Aktualizacja obowiązującej Strategii powinna zostać przeprowadzona w przypadku zasadniczej zmiany uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych, wpływających na rozwój społeczno-gospodarczy oraz przestrzenny gminy. Sugeruje się, aby ocena zasadności przeprowadzenia aktualizacji Strategii przeprowadzana była minimum co 5 lat.

8.5 Promocja

Istotną uwagę władze miasta powinny przyłożyć do przekazywania społeczności lokalnej rzeczowej i wyczerpującej informacji na temat realizacji Strategii. Public Relations Strategii, którego zadaniem jest upowszechnianie zamierzeń Strategii i dokumentów z nią związanych, ważne dla przyszłych beneficjentów (w tym zwłaszcza mieszkańców), jednostek podległych i innych podmiotów odbywać się będzie poprzez trzy formy komunikacji:

- serwisy internetowe – będące szybkim i ogólnodostępnym źródłem informacji o aktualnych działaniach i stanowiące dla opinii publicznej kompleksowe źródło informacji o założeniach i osiągnięciach Strategii,
- współpraca z mediami – działania wykorzystujące współpracę z prasą, radiem, telewizją o zasięgu lokalnym będą kluczowym elementem przy informowaniu o postępach w realizacji Strategii,
- bezpośrednie działania informacyjno – promocyjne Prezydenta.

Podstawowym celem działań związanych z Public Relations Strategii jest dotarcie do jak najszerszej grupy odbiorców końcowych działań podejmowanych w ramach Strategii. Informowanie społeczności lokalnej o realizacji Strategii Gminy odbywać się będzie w sposób pośredni – medialny, jak i bezpośredni – interaktywny. Pośrednio - informacje zamieszczane będą w lokalnej prasie, w Internecie, w materiałach promocyjnych i informacyjnych. Bezpośrednio Strategia prezentowana będzie podczas spotkań z mieszkańcami, przedstawicielami lokalnych środowisk, organizacjami pozarządowymi.

8.6 Finansowanie

Ograniczone środki budżetowe miasta Piły przy szerokim zakresie realizowanych zadań, nie pozwalają na pełną realizację potrzeb i zamierzeń rozwojowych tylko z własnych środków. Stąd duża aktywność miasta w pozyskiwaniu zewnętrznych środków finansowych.

Zakłada się, iż w okresie budżetowym UE 2014 – 2020 fundusze unijne będą podstawowym źródłem finansowania zewnętrznego. Szczególnie środki dostępne w ramach programu regionalnego.

W ramach *Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020* planowane jest wsparcie przedsięwzięć w ramach regionalnych Obszarów Strategicznej Interwencji „Ośrodki subregionalne i ich obszary funkcjonalne”. Obszar funkcjonalny Piły w polityce rozwoju województwa wielkopolskiego wskazany został jako jeden z obszarów strategicznej interwencji.

Ustalona wysokość środków finansowych ogółem przeznaczonych dla Piłskiego OSI wynosi 27 044 252 euro, z podziałem na 23 988 252 euro z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz 3 056 000 euro z Europejskiego Funduszu Społecznego. Z tej puli przewiduje się uzyskanie finansowania na projekty inwestycyjne miasta Piły w wysokości 12 990 301 euro oraz na projekty w sferze społecznej w wysokości 1 654 908 euro.

Narzędziami realizacji Strategii, ze środków pozabudżetowych, mogą być:

- programy operacyjne na okres programowania 2014-2020, w tym.: Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 201 – 2020, PO Inteligentny Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Wiedza Edukacja Rozwój, PO Polska Cyfrowa, Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej, Norweski Mechanizm Finansowy i Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego;
- krajowe programy rozwoju, w tym programy ministerialne;
- programy funduszy celowych;
- inwestycje prywatne.

W konsekwencji potencjalne pozabudżetowe źródła finansowania Strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – fundusze strukturalne i inwestycyjne, w tym: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności;
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- obligacje, kredyty, pożyczki i inne instrumenty finansowe kierowane do JST,
- środki prywatne.

Projekty planowane do realizacji do 2020 roku wyodrębniono w *Programie rozwoju miasta Piły do 2020 roku*, który stanowi załącznik nr 1 do Strategii. Zawiera on szacowane koszty realizacji projektów, ze wskazaniem potencjalnych źródeł finansowania zewnętrznego.

9. Analiza spójności Strategii z innymi dokumentami strategicznymi

Analiza spójności Strategii z innymi dokumentami strategicznymi jest bardzo istotna, gdyż umożliwia korzystanie z efektów synergii wynikającej z uczestnictwa w programowaniu i realizacji zamierzeń we współpracy z otoczeniem.

Poniżej przedstawiono analizę spójności Strategii z najważniejszymi zewnętrznymi dokumentami strategicznymi w otoczeniu Piły. Są to zarówno dokumenty krajowe jak i regionalne. Ocena zgodności została dokonana w odniesieniu do celów zawartych w porównywanych ze sobą dokumentach. W celu przeprowadzenia porównania przyjęto zero-jedynkowe podejście, gdzie:

- 0 – oznacza brak odniesienia do danego celu z dokumentu porównywanego,
- 1 – oznacza zgodność z danym celem z dokumentu porównywanego.

Analizowane dokumenty

Wśród dokumentów krajowych dotyczących planowania rozwoju za najważniejszy, z punktu widzenia czasookresu realizacji Strategii miasta Piły, należy uznać *Długookresową Strategię Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności*¹. Innym ważnym dokumentem będącym uzupełnieniem ramy strategicznej rozwoju Polski do 2030 roku jest *Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030*².

¹ Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Warszawa, 11 stycznia 2013.

² Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Uchwała Nr 239 Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie przyjęcia Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Monitor Polski z dnia 27.04.2012 r., poz. 252.

Istotne dla przyszłego rozwoju Piły są także Krajowe Programy Operacyjne, w ramach których dokonywana będzie alokacja istotnej części środków finansowych przewidzianych dla Polski w unijnej perspektywie finansowej na lata 2014-2020. Skupiając się na zapisach analizowanej Strategii, w szczególności na rozdziałach dotyczących celów strategicznych i operacyjnych, należy uznać, że istotną rolę w procesie realizacji Strategii odegrają najprawdopodobniej następujące Krajowe Programy Operacyjne³:

- Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR)
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ)
- Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój (PO WER)
- Program Operacyjny Polska Cyfrowa (PO PC)

Z kolei na poziomie dokumentów regionalnych za kluczowe dokumenty, z punktu widzenia rozwoju Piły, należą uznać: *Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020*⁴, *Strategię Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020*⁵ oraz *Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025*.⁶

W poniższych tabelach przedstawiono analizę powiązań celów strategicznych i operacyjnych Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku z celami wymienionych powyżej dokumentów.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności.

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności jest dokumentem określającym główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski.

Celem głównym Strategii Polska 2030 jest poprawa jakości życia Polaków (mierzona wzrostem PKB na mieszkańca w relacji do najbogatszego państwa UE oraz zwiększeniem spójności społecznej) dzięki stabilnemu, wysokiemu wzrostowi gospodarczemu, który pozwoli na modernizację kraju. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe dzięki podjęciu działań w trzech obszarach zadaniowych:

- konkurencyjności i innowacyjności (modernizacji),
- równoważnia potencjału rozwojowego regionów (dyfuzji),
- efektywności i sprawności państwa.

Poziom zgodności pomiędzy celami strategicznymi lub szczegółowymi Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030 i Strategią rozwoju miasta Piły do 2035 roku został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 1. Ocena zgodności pomiędzy Długookresową Strategią Rozwoju Kraju – Polska 2030 i Strategią rozwoju miasta Piły do 2035 roku

³ Za: <https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/>

⁴ Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020, Zarząd Województwa Wielkopolskiego, Poznań, kwiecień 2015.

⁵ Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020 (za: <https://www.umwww.pl/attachments/article/11584/Zaktualizowana%20Strategia%20Rozwoju%20Wojew%C3%B3dztwa%20Wielkopolskiego%20do%202020%20roku.pdf>)

⁶ Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025 (za: http://www.powiat.pila.pl/uploads/files/Strategia_rozwoju_powiatu_pilskiego2015-2025-16.09-1_-_ostateczna.pdf)

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 (cele strategiczne)	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
Obszar: Konkurencyjność i innowacyjność gospodarki		
<p>Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna – Cel strategiczny 1: Wspieranie prorozwojowej alokacji zasobów w gospodarce, stworzenie warunków dla wzrostu oszczędności oraz podaży pracy i innowacji</p>	<p>Brak powiązań</p>	<p>0</p>
<p>Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna – Cel strategiczny 2: Zmniejszenie długu publicznego i kontrola deficytu w cyklu koniunkturalnym</p>	<p>Brak powiązań</p>	<p>0</p>
<p>Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna – Cel strategiczny 3: Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki</p>	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie. Cel Operacyjny 2.2 Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy. Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	<p>1</p>
<p>Innowacyjność gospodarki i kreatywność indywidualna – Cel strategiczny 4: Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki</p>	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni. Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych. Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych</p>	<p>1</p>

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 (cele strategiczne)	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	<p>oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	
Polska Cyfrowa – Cel strategiczny 5: Stworzenie Polski Cyfrowej	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4. Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 (cele strategiczne)	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
<p>Kapitał ludzki – Cel strategiczny 6: Rozwój kapitału ludzkiego poprzez wzrost zatrudnienia i stworzenie „workfare state”</p>	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1. 1. Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p>	<p>1</p>
<p>Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko – Cel strategiczny 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska</p>	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3. Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m.in.. we współpracy ze</p>	<p>1</p>

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 (cele strategiczne)	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	<p>społecznością miasta</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	
Obszar: Równoważenie potencjału rozwojowego regionów		
<p>Rozwój regionalny – Cel strategiczny 8: Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych</p>	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1. 1.</p> <p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p> <p>Cel Operacyjny 1.3.</p> <p>Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.3.</p> <p>Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1.</p> <p>Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz</p>	1

Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 (cele strategiczne)	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	regionu.	
Transport – Cel strategiczny 9: Zwiększenie dostępności terytorialnej Polski poprzez utworzenie zrównoważonego, spójnego i przyjaznego użytkownikom systemu transportowego	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	1
Obszar Efektywność i sprawność państwa		
Sprawne państwo – Cel strategiczny 10: Stworzenie sprawnego państwa jako modelu działania administracji publicznej	<p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4.</p> <p>Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1
Kapitał Społeczny – Cele strategiczny 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju	<p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1.</p> <p>Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4.</p> <p>Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p>	1

Źródło: opracowanie własne

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju (KPZK) jest najważniejszym dokumentem dotyczącym ładu przestrzennego w Polsce.

Celem strategicznym tego dokumentu jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie. KPZK określa w perspektywie 2030 roku kierunki w jakich powinien następować rozwój przestrzenny. Dokument ten zawiera wizję przestrzennego zagospodarowania Polski, która ma być możliwa do zrealizowania przy uwzględnieniu zamierzonych zasad i celów działania.

KPZK zawiera sześć celów strategicznych. Powiązania tych celów z celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2030 roku przedstawia kolejna tabela.

Tabela 2. Ocena zgodności pomiędzy Koncepcją Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2030 roku

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
Cel 1. Podwyższenie konkurencyjności głównych ośrodków miejskich Polski w przestrzeni europejskiej poprzez ich integrację funkcjonalną przy zachowaniu policentrycznej struktury systemu osadniczego sprzyjającej spójności	Brak powiązań	0
Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych</p>	1

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	- w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.	
Cel 3. Poprawa dostępności terytorialnej kraju w różnych skalach przestrzennych poprzez rozwijanie infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	1
Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski	<p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1
Cel 5. Zwiększenie odporności struktury przestrzennej kraju na zagrożenia naturalne i utraty bezpieczeństwa energetycznego oraz kształtowanie struktur przestrzennych wspierających zdolności obronne państwa	<p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1
Cel 6. Przywrócenie i utrwalenie ładu przestrzennego	Brak powiązań	0

Źródło: opracowanie własne

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR) wyznacza ścieżki oraz politykę rozwoju stymulującą wzrost gospodarczy oparty na poprawie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki.

Głównym celem PO IR jest wspieranie innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki, wyrażające się głównie zwiększeniem nakładów na B+R, w szczególności poprzez:

- wsparcie przedsiębiorstw w obszarach innowacyjności i działalności badawczo-rozwojowej,
- podniesienie jakości i interdyscyplinarności badań naukowych i prac rozwojowych,

- zwiększenie stopnia komercjalizacji oraz umiędzynarodowienia badań naukowych i prac rozwojowych.

Poniższa tabela przedstawia analizę powiązań celów Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku z celami PO IR.

Tabela 3. Ocena zgodności pomiędzy Programem Operacyjnym Inteligentny Rozwój 2014-2020 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
I. Wsparcie prowadzenia prac B+R przez przedsiębiorstwa	<p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	1
II. Wsparcie otoczenia i potencjału przedsiębiorstw do prowadzenia działalności B+R+I	<p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	1
III. Wsparcie innowacji w przedsiębiorstwach	<p>Cel strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	1
IV. Zwiększenie potencjału naukowo-badawczego	<p>Cel strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	1

Źródło: opracowanie własne

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (POIiŚ) to największy program operacyjny finansowany z Funduszy Europejskich - alokacja środków wyniesie ponad 27 mld euro.

Celem programu jest wsparcie gospodarki efektywnie korzystającej z zasobów i przyjaznej środowisku, a także sprzyjającej spójności terytorialnej i społecznej.

Program będzie w sposób szczególny promował miasta przeznaczając im środki finansowe w obszarze transportu oraz podniesienia efektywności energetycznej. Zakres wsparcia w tym programie został wpisany w następujące cele tematyczne:

- Wsparcie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną,
- Ochrona środowiska naturalnego i wspieranie efektywności wykorzystania zasobów, w tym także ochrona, promocja i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,
- Promowanie zrównoważonego transportu oraz usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszych infrastruktur sieciowych,
- Promowanie dostosowania do zmian klimatu oraz zapobiegania ryzyku, a także zarządzania ryzykiem,
- Ograniczenie emisji gazów cieplarnianych/ zapobieganie klęskom żywiołowym.

Obszary wsparcia zostały określone w dziewięciu (bez uwzględniania pomocy technicznej) osiach priorytetowych, których zgodność z celami strategicznymi i operacyjnymi Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4. Ocena zgodności pomiędzy Programem Operacyjnym Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
Oś priorytetowa I – Zmniejszenie emisyjności gospodarki	Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni. Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym. Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.5.	1

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.	
Oś priorytetowa II - Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel operacyjny 1.1.</p> <p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1
Oś priorytetowa III – Rozwój sieci drogowej TEN-T i transportu multimodalnego	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	1
Oś IV - Infrastruktura drogowa dla miast	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty</p>	1

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	<p>położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	
Oś V - Rozwój transportu kolejowego w Polsce	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	1
Oś VI - Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p>	1
Oś VII – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego	<p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
Oś VIII – Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury	Cel strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni. Cel operacyjny 1.1. Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.	1
Oś IX – Wzmocnienie strategicznej infrastruktury ochrony zdrowia	Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.3. Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m.in.. we współpracy ze społecznością miasta	1

Źródło: opracowanie własne

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) wspiera obszary związane z zatrudnieniem, przeciwdziałaniem wykluczeniu społecznemu, edukacją (w tym szkolnictwem wyższym), a także zdrowiem i współpracą międzynarodową. PO WER zakłada realizację następujących celów:

- wzrost zatrudnienia,
- wzrost spójności społecznej,
- poprawę funkcjonowania administracji publicznej.

Składa się on z pięciu (pomijając pomoc techniczną) osi priorytetowych, których powiązania z celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5. Ocena zgodności pomiędzy Programem Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
Oś priorytetowa I – Osoby	Cel Strategiczny 2.	1

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
młode na rynku pracy	<p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1.</p> <p>Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p>	
Oś priorytetowa II - Efektywne polityki publiczne dla rynku pracy, gospodarki i edukacji	<p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2.</p> <p>Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4</p> <p>Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony</p> <p>Cel Operacyjny 3.1.</p> <p>Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych – w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3.</p> <p>Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta poprzez działania usprawniające i promujące jakość oraz dostępność usług publicznych, realizowane m.in. we współpracy ze społecznością miasta.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4.</p> <p>Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p>	1
Oś priorytetowa III – Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju	<p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2.</p> <p>Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p>	1
Oś priorytetowa IV	Cel Strategiczny 3.	1

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
– Innowacje społeczne i współpraca ponadnarodowa	Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu Cel Operacyjny 3.4. Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.	
Oś priorytetowa V – wsparcie dla obszaru zdrowia	Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony Cel Operacyjny 3.3. Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta poprzez działania usprawniające i promujące jakość oraz dostępność usług publicznych, realizowane m.in. we współpracy ze społecznością miasta.	1

Źródło: opracowanie własne

Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020

Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020 (PO PC) ukierunkowany jest głównie na rozwój technologii informacyjno – komunikacyjnej, przede wszystkim do tworzenia sieci szerokopasmowych i rozwoju e-usług publicznych.

Celem PO PC jest wzmocnienie cyfrowych fundamentów dla społeczno – gospodarczego rozwoju kraju. Za fundamenty te przyjęto: szeroki dostęp do szybkiego Internetu, efektywne i przyjazne użytkownikom e-usługi publiczne oraz stale rosnący poziom kompetencji cyfrowych społeczeństwa.

PO PC zawiera trzy (z wyłączeniem pomocy technicznej) osie priorytetowe, których powiązanie z celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 6. Ocena zgodności pomiędzy Programem Operacyjnym Polska Cyfrowa 2014-2020 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
Oś priorytetowa I – Powszechny dostęp do szybkiego Internetu	Brak powiązań	0
Oś priorytetowa II - E-administracja i otwarty rząd	Cel Strategiczny 3.	1

Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena zgodności
	<p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4.</p> <p>Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	
Oś priorytetowa III – Cyfrowe kompetencje społeczeństwa	<p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2.</p> <p>Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4.</p> <p>Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p>	1

Źródło: opracowanie własne

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 (WRPO) to dokument określający obszary i szczegółowe działania, jakie organy samorządu województwa wielkopolskiego podejmują lub mają zamiar podjąć na rzecz wspierania rozwoju regionu. Jak wskazuje nazwa, jest to dokument operacyjny, a więc podrzędny wobec „Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku”. Dokument określa działania i obszary wsparcia na lata 2014-2020.

WRPO wyznacza dziewięć (z wyłączeniem pomocy technicznej) osi priorytetowych:

- I. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.
- II. Społeczeństwo informacyjne.
- III. Energia.
- IV. Środowisko.
- V. Transport.
- VI. Rynek pracy.
- VII. Włączenie społeczne.
- VIII. Edukacja.
- IX. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy spójności omawianego dokumentu ze Strategią rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Tabela 7. Ocena zgodności pomiędzy Wielkopolskim Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2014-2020 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
I. Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	<p>Cel strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych</p> <p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych – w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	1
II. Społeczeństwo informacyjne	<p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4. Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p>	1
III. Energia	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobre</p>	1

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności komunikacyjnej Piły w układzie regionalnym i krajowym.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	
IV. Środowisko	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel operacyjny 1.1</p> <p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1
V. Transport	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p>	1
VI. Rynek pracy	Cel Strategiczny 2.	1

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel operacyjny 3.2 Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.</p>	
VII. Włączenie społeczne	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	1
VIII. Edukacja	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel operacyjny 2.2 Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p>	1
IX. Infrastruktura dla kapitału ludzkiego	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski –</p>	1

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel operacyjny 1.1</p> <p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel operacyjny 2.2 Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3</p> <p>Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	

Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020

17 grudnia 2012 roku został uchwalony przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego dokument pn. *Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020*. Przyjęta uchwała zakończyła proces aktualizacji strategicznego dla Wielkopolski dokumentu, obowiązującego od grudnia 2005 roku. Przez siedem lat dokument ten tworzył podstawę programów, działań i projektów na rzecz rozwoju województwa. Jednak czynniki takie, jak: globalny kryzys gospodarczy, postępująca globalizacja i wynikająca z niej globalna konkurencja, problemy środowiskowe i demograficzne, rosnące różnice w rozwoju regionów oraz poziomu życia ich mieszkańców, spowodowały konieczność modyfikacji strategii regionalnych, wśród nich także strategii dla województwa wielkopolskiego⁷.

Konstrukcja zaktualizowanej strategii opiera się na fundamentach poprzedniego dokumentu. Istotą proponowanych zmian jest założenie, że wzmocnić rozwój regionu można jedynie przy równoczesnym rozwoju wszystkich części Wielkopolski, zarówno biegunów wzrostu, jak i obszarów problemowych, a przede wszystkim przez wzmocnianie wzajemnie korzystnych relacji między nimi⁸.

⁷ <https://www.umww.pl/strategia-wojewodztwa>

⁸ Jak wyżej

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020 przyjęto do realizacji dziewięć celów strategicznych:

1. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu.
2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.
3. Lepsze zarządzanie energią.
4. Zwiększenie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie.
5. Zwiększenie spójności województwa.
6. Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu.
7. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia.
8. Zwiększenie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa.
9. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy spójności omawianego dokumentu ze Strategią rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Tabela 8. Ocena zgodności pomiędzy Strategią Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
Cel strategiczny I. Poprawa dostępności i spójności komunikacyjnej regionu	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3. Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	1
Cel strategiczny II. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami.	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1.</p>	1

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	
Cel strategiczny III. Lepsze zarządzanie energią	<p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	1
Cel strategiczny IV. Zwiększenie konkurencyjności metropolii poznańskiej i innych ośrodków wzrostu w województwie.	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Operacyjny 1.3.</p> <p>Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1.</p> <p>Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel operacyjny 2.2</p> <p>Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Operacyjny 2.3.</p>	1

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego</p> <p>Cel Operacyjny 2.4.</p> <p>Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1.</p> <p>Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3</p> <p>Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	
<p>Cel strategiczny V. Zwiększenie spójności województwa</p>	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1.</p> <p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Operacyjny 1.3.</p> <p>Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1.</p> <p>Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły</p>	<p>1</p>

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4.</p> <p>Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1.</p> <p>Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 3.2.</p> <p>Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	
<p>Cel strategiczny VI.</p> <p>Wzmocnienie potencjału gospodarczego regionu</p>	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1.</p> <p>Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2.</p> <p>Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Operacyjny 1.3.</p> <p>Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1.</p> <p>Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły</p>	<p>1</p>

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2.</p> <p>Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1.</p> <p>Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	
<p>Cel strategiczny VII. Wzrost kompetencji mieszkańców i zatrudnienia.</p>	<p>Cel Strategiczny 2.</p> <p>Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1.</p> <p>Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2.</p> <p>Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Strategiczny 3.</p> <p>Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1.</p> <p>Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4.</p> <p>Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p>	<p>1</p>
<p>Cel strategiczny VIII. Zwiększenie zasobów oraz wyrównywanie potencjałów społecznych województwa</p>	<p>Cel Strategiczny 1.</p> <p>Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p>	<p>1</p>

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszania deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p> <p>Cel Operacyjny 2.3. Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	
Cel strategiczny IX. Wzrost bezpieczeństwa i sprawności zarządzania regionem	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p>	1

Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	<p>Cel Operacyjny 3.3</p> <p>Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p> <p>Cel Operacyjny 3.4.</p> <p>Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem.</p> <p>Cel Operacyjny 3.5.</p> <p>Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.</p>	

Źródło: opracowanie własne

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025 jest dokumentem, który ma odpowiadać na wyzwania rozwojowe powiatu poprzez diagnozę zasobów, analizę potencjałów oraz opracowanie pól interwencji w formie celów strategicznych, operacyjnych oraz kierunki działania⁹.

W dokumencie wyznaczono cztery obszary strategiczne:

1. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom.
2. Gospodarka.
3. Środowisko.
4. Rozwój kapitału ludzkiego.

Do każdego z obszarów przypisano cele strategiczne i operacyjne oraz kierunki działań.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy spójności omawianego dokumentu ze Strategią rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Tabela 9. Ocena zgodności pomiędzy Strategią Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025 i celami Strategii rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

⁹ Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Pilskiego na lata 2015-2025 (za: http://www.powiat.pila.pl/uploads/files/Strategia_rozwoju_powiatu_pilskiego2015-2025-16.09-1_-_ostateczna.pdf)

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
Obszar strategiczny 1. Przestrzeń przyjazna mieszkańcom		
Cel strategiczny I. Rozwój infrastruktury drogowej	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p>	1
Cel strategiczny II. Rozwój infrastruktury na rzecz podniesienia jakości życia mieszkańców	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.3. Podnoszenie atrakcyjności osiedleńczej miasta celem przyciągnięcia i zatrzymania kapitału ludzkiego</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	1

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
Cel strategiczny III. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury społecznej	<p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	1
Cel strategiczny IV. Planowanie przestrzeni na rzecz konkurencyjności gospodarczej i turystycznej powiatu	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie przestrzeni miejskiej oraz atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym oraz usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.2. Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.</p>	1
Obszar strategiczny 2. Gospodarka		
Cel strategiczny I. Tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Operacyjny 1.2. Rozwój i integracja powiązań komunikacyjnych w układzie lokalnym oraz regionalnym, w oparciu o zrównoważony i dobrze funkcjonujący wewnętrzny układ komunikacyjny miasta oraz oczekiwaną poprawę dostępności</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury</p>	1

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	terenów inwestycyjnych. Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie. Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu. Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszenia deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy. Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu	
Cel strategiczny II. Dążenie do zrównoważonego rozwoju powiatu	Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie. Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu. Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu	1
Cel strategiczny III. Promocja potencjału gospodarczego powiatu	Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.2. Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.	1
Obszar strategiczny 3. Środowisko		
Cel strategiczny I. Skuteczna ochrona środowiska przez zanieczyszczeniami	Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na	1

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.	
Cel strategiczny II. Wykorzystanie walorów środowiskowych w rozwoju powiatu	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.2. Promocja i marketing gospodarczy oraz turystyczny miasta oraz regionu.</p>	1
Obszar strategiczny 4. Rozwój kapitału ludzkiego		
Cel strategiczny I. Rozwój lokalnego rynku pracy.	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.3. Tworzenie terenów inwestycyjnych oraz rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych.</p> <p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony.</p> <p>Cel Operacyjny 3.1. Wsparcie rozwoju innowacji gospodarczych oraz społecznych - w oparciu o potencjał inteligentnych specjalizacji, potencjał instytucjonalny oraz współpracę międzysektorową miasta oraz regionu.</p>	1
Cel strategiczny II. Zapewnienie kształcenia zwiększającego szanse na rynku pracy	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób,</p>	1

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
	zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.	
Cel strategiczny III. Podnoszenie jakości systemu edukacyjnego	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.2. Poprawa efektywności i jakości edukacji oraz kształcenia, w celu zmniejszanie deficytu odpowiednio wykształconych osób, zgodnie z potrzebami lokalnego rynku pracy.</p>	1
Cel strategiczny IV. Bezpieczny powiat	<p>Cel Strategiczny 1. Regionalne centrum gospodarcze, administracyjne, społeczne, edukacyjne, kulturalne i rekreacyjne północnej Wielkopolski – wykorzystujące w sposób inteligentny i zrównoważony atuty położenia i przestrzeni.</p> <p>Cel Operacyjny 1.1. Kształtowanie i promocja atrakcyjnej oferty rekreacyjnej, bazującej na potencjale przyrodniczym, infrastrukturalnym i usługowym miasta oraz obszaru funkcjonalnego.</p>	1
Cel strategiczny V. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.1. Wspieranie aktywności gospodarczej i zawodowej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	1
Cel strategiczny VI. Rozwój społeczeństwa obywatelskiego	<p>Cel Strategiczny 2. Miasto i region ludzi aktywnych oraz kreatywnych gospodarczo i społecznie.</p> <p>Cel Operacyjny 2.4. Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców Piły i regionu.</p> <p>Cel Strategiczny 3. Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta.</p>	1

Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku (cele strategiczne i operacyjne)	Ocena spójności
Cel strategiczny VII. Podnoszenie jakości zarządzania publicznego	Cel Strategiczny 3. Miasto zarządzane w sposób inteligentny i zrównoważony. Cel Operacyjny 3.3 Kształtowanie i promocja pozytywnego wizerunku miasta – poprzez działania usprawniające i promujące jakość i dostępność usług publicznych – realizowane m. in. we współpracy ze społecznością miasta. Cel Operacyjny 3.4. Poprawa efektywności zarządzania miastem poprzez podnoszenie wiedzy i kompetencji kadr sektora usług publicznych, organizacji społecznych i biznesu oraz wdrażanie innowacyjnych narzędzi zarządzania miastem. Cel Operacyjny 3.5. Wdrożenie innowacyjnych systemów i rozwiązań pozwalających na zarządzanie miastem w sposób zrównoważony.	1

Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie

Spójność Strategii z innymi dokumentami istotnymi dla rozwoju Piły w perspektywie 2035 roku może być uznana za wysoką niezależnie od poziomu planowania. W przypadku 6 z 9 dokumentów można mówić o całkowitej spójności, zaś średni wynik wynosi ponad 93%.

Tabela 10. Podsumowanie spójności dokumentu Strategia rozwoju miasta Piły do 2035 roku.

Dokument	Maksymalna liczba punktów	Otrzymana liczba punktów	Spójność (%)
Dokumenty krajowe			
Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030	11	9	81,82
Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030	6	4	66,67
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020	4	4	100,00
Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020	9	9	100,00
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	5	5	100,00
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	3	2	66,67
Dokumenty regionalne			
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020	9	9	100,00
Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2020 roku. Wielkopolska 2020.	9	9	100,00
Strategia Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Piłskiego na lata 2015-2025	16	16	100,00
	72	67	93,06

Źródło: opracowanie własne

Oznacza to, że realizacja celów zawartych w Strategii przyczyni się w bardzo wysokim stopniu do realizacji wytycznych zawartych w innych dokumentach strategicznych, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym.

10. Partycypacja społeczna

Proces formułowania *Strategii rozwoju miasta Piły do 2035* realizowany był w oparciu o metodę partycypacji społecznej. Określenie wizji rozwoju, celów strategicznych i wreszcie formułowanie kluczowych zadań realizowane były w oparciu o partnerstwo lokalne przy zaangażowaniu przedstawicieli życia społecznego, gospodarczego oraz politycznego Piły.

Prace nad dokumentem były prowadzone z wykorzystaniem czterech podstawowych rodzajów partycypacji (uspołecznienia).

1. Informowania, które obejmowało uczestnictwo we współtworzeniu i konsultowaniu dokumentów. Wykorzystane tu zostały zarówno elektroniczne jak i tradycyjne kanały przekazywania informacji przyjęte w grupach docelowych.
2. Współuczestniczenia/współtworzenia dokumentu podczas warsztatów strategicznych oraz spotkań konsultacyjnych.
3. Pozyskiwania informacji od społeczności, które nastąpiło poprzez badania ankietowe.
4. Konsultowania, a więc zasięgania opinii osób/grup (interesariuszy), których dokumenty dotyczą, podczas spotkań konsultacyjnych i konsultacji on-line.

Sesje warsztatowe:

L.P	Sesja warsztatowa	Cel warsztatu
1	29.04.2015	Prezentacja diagnozy strategicznej miasta oraz analiza SWOT.
2	03.06.2015	Prace nad oceną aktualności wizji i misji miasta przyjętych w strategii na lata 2005-2015. Opracowanie nowej wizji i misji miasta, lub aktualizacja treści wizji i misji ze strategii na lata 2005-2015. Prace nad określeniem celów strategicznych.
3	01.07.2015	Definiowanie celów operacyjnych oraz zadań.
4	03.09.2015	Prace nad wyborem zadań przewidzianych do realizacji w ramach Strategii. Finansowanie i zarządzanie realizacją Strategii.
5	15.06.2016	Prezentacja dokumentu Strategii.

11. Załączniki

Załącznik nr 1. Program rozwoju miasta Piły do 2020 roku

Wyodrębnienie ze *Strategii rozwoju miasta Piły do roku 2035* dokumentu *Programu rozwoju miasta Piły do 2020 roku*, wynika z wymagań ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2016 r. poz. 383) odnośnie spójności tworzonych dokumentów i polityk rozwojowych szczebla lokalnego z politykami rozwoju kraju.

Strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3 tej ustawy, mogą obejmować okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, jeżeli wynika to ze specyfiki rozwojowej w danym obszarze oraz mogą zawierać elementy inne niż określone w ust. 1, jeżeli wynika to ze zobowiązań międzynarodowych. W przypadku, gdy strategie rozwoju, o których mowa w art. 9 pkt 3, obejmują okres wykraczający poza okres obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju, w strategiach tych wydziela się okres odpowiadający okresowi obowiązywania średniookresowej strategii rozwoju kraju.

Mając na uwadze, że średniookresowa strategia kraju posiada horyzont czasowy do roku 2020, z dokumentu *Strategii* wyodrębniono *Program rozwoju miasta Piły do 2020 roku*.

Załącznik nr 2. Prognoza oddziaływania na środowisko

Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla „Strategii Rozwoju Miasta Piły do 2035 roku” (zwanej dalej Strategią) wynika z art. 47 ustawy z dnia 3 października 2008r.¹⁰ o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko [Dz.U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami], o ile projektowany dokument wyznacza ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko lub gdy realizacja postanowień strategii może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

„Art. 47.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów dokumentów, innych niż wymienione w art. 46, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt dokumentu stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko **lub gdy realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.**”

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Poznaniu po analizie informacji dot. uwarunkowań, wynikających z art. 49 ustawy OOS, wskazał na konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pod nazwą „Strategia Rozwoju Miasta Piły do 2035 roku.

Celem prognozy jest ustalenie, czy zapisy Strategii nie naruszają zasad prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego. Prognoza ma również ułatwić identyfikację możliwych do określenia skutków środowiskowych spowodowanych realizacją w przyszłości postanowień ocenianego dokumentu oraz określić, czy istnieje prawdopodobieństwo powstawania w przyszłości konfliktów i zagrożeń w środowisku.

Prognoza została opracowana zgodnie z art. 51 ust.2 i art.52 ust.1.i 2 ustawy ooś i zawiera:

- a) informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- b) informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy,
- c) propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- d) informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- e) streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.

Prognoza określa i analizuje:

- a) istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- b) stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- c) istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,

¹⁰ Dokument Strategii, nie jest dokumentem wymienionym w art. 46 pkt 1 i 2 ustawy OOS. Wobec tego zastosowanie ma Art. 47 tej ustawy.

d) cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,

e) przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na:

- różnorodność biologiczną,
- ludzi,
- zwierzęta,
- rośliny,
- wodę,
- powietrze,
- powierzchnię ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne

z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

Prognoza przedstawia również:

a) rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru,

b) biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.